

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200784

UNIVERSAL
LIBRARY

ಕಂಕಣ
ಜ್ಞಾನ

ಹೊಯಿಸಲೆ

ಪ್ರಕಾಶಕರು

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘ, ಮಧುಗಿರಿ.

ಮುನ್ನುಡಿ .

ಮಧುಗಿರಿಯ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಸಂಘದ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಶ್ರೀ ಹೊಯಿ ಸಳರ ಕವನಗಳ ಈ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಅಚ್ಚು ಮಾಡಲು ಯೋಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮಧುಗಿರಿ ನನಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಊರು. “ಅಭಿ ಸಾರ” ದ ಕರ್ತೃಗಳೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ನನಗೆ ಹೊಯಿಸಳರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮರ्याದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿ. ನಮ್ಮ ಕಾವ್ಯವನದಲ್ಲಿ ಈಗ ಹಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಇವರದೇ ಒಂದು ಬೇರೆಯ ಸ್ವರ. ಇವರದೇ ಒಂದು ಇಂಪು. ಈ ಪುಕಟನೆಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೆಸರೂ ಸೇರಿರಬೇಕೆಂದು ಸಂಘದ ಮಿತ್ರರೂ ಕವಿಗಳೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಂದು ಗೌರ ವನೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಹೊಯಿಸಳರ ಕೃತಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಷ್ಟಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಮಧುಗಿರಿಯ ಸಂಘದ ಕೆಲಸ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಸಂಘ ಎಲ್ಲ ಕವಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಂದು ಕೋರುವ ನಾನು ಈ ಸಂಘ ಈ ಕವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇದನ್ನು ವಿಶೇಷ ಆದರದಿಂದ ಕಾರಯಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು
ಭಾವ ಸಂ|| ಫಾಲ್ಗುಣ
ಬಹುಳ ಏಕಾದಶಿ

ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶಪಯ್ಯಂಗಾರ್

ಶ್ರೀಯುತ ಮಾಸ್ತಿ ನೆಂಕಟೇಶಪಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರವರು.

ಸೃಕಾಶಕರು
ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಘ, ಮಧುಗಿರಿ.

(ಈ ಗ್ರಂಥದ ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕುಗಳೂ ಗ್ರಂಥಕರ್ತೃವಿಗೆ ಸೇರಿವೆ).

ಮುದ್ರಣಕಾರರು
ಗಣಪತಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯ
ಮಧುಗಿರಿ.

ಬಿನ್ನಯ

‘ಈ ಪುಸ್ತಕ ‘ ಪುಸ್ತಕವು ’ ತಾಯಿನಾಡಿನ ಪೂಜೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಫಲ ಪುಷ್ಪಾದಿಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ಹೊರಟಿದೆ. ಶ್ರೀ ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಪರಸ ಹಸ್ತವು ಇದನ್ನು ಅಕ್ಷರ ವಿಮಾನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಹಿರಿಯರೆ ! ಗೆಳೆಯರೆ ! ಗೆಜ್ಜೆಯಕಾಲಿನ ಅಜ್ಜರೆ ! ಈ ಕಂಕಣ ಕಟ್ಟಿ-ನಾಡಿನ ಸೇವೆಯ ವ್ರತ ಹಿಡಿಯಿರಿ-ಈ ಭಾವಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟು-ಈ ಸಿದ್ಧ ಫಲ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ದೇವಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿ-ಸೇವಿಸಿ-ನನಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪುಣ್ಯದ ಸುಂಕ ಸಲಿಸಿರಿ ! ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಧುಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಮೂರ್ತಿ ವಿರಾಜಿಸುವಳು-ಅಕೆಯ ಅಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಡೆ ಈ ಕಾಣಿಕೆಗೆ ದೊರಕಬೇಕಾದರೆ ನಾಡಿನ ಕುವರರಾದ ತಮ್ಮ ಹರಕೆಯಿಂದಲೇ ಸರಿ.

ಈ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಓದಿ ನಲಿಯುತ್ತ, ಅಕ್ಷರ ಜೋಡಿಸುತ್ತ ಮತ್ತು ಮುದ್ರಣ ಮಾಡುತ್ತ-ಇದೊಂದು ಆಹ್ಲಾದ ಮುದ್ರಿಕೆ ಯಾಗಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದವರು:-ತುಮಕೂರು ಕಂಪಾಜಿಟರ್ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಸ್. ಪುಟ್ಟರಾಯಪ್ಪ, ಟಿ. ಜಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ ಮತ್ತು ಮುಖಚಿತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟವರು ಶ್ರೀ|| ಎಸ್. ವಿ. ರಾಮಯ್ಯನವರು,-ಈ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಂದಾದೀವಿಗೆಯಾಗಿದ್ದ ಹಿಂದೀ ವಿಶಾರದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಘ-ಇವರಿಗೆ ನಾನು ಚಿರಬುಣಿ. ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಘದ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು, ವೈಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು, ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹಾಗೂ ಮಧುಗಿರಿಯ ಹಿರಿಯರೂ, ಕಿರಿಯರೂ ಸಹ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅಮಿತವಾದ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ.....ಈ ಅಳಿಲು ಸೇವೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಈ ಮಧು ಮೂರ್ತಿಗಳ ಕೀರ್ತಿಯು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಹರಿಯಲಿ. ಇದುವರಿಗೆ ಈ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕವನ್ನು ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಮಾಡಿಸಿದ್ದ ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂಪಾದಕರುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳು.

“ ಹೊಯಿಸಳೆ ”

ಕುಸುಮಾವಳಿ

೧.	ಗಣಪತಿ	೧—೨
೨.	ಯದುಮಣಿ	೩—೪—೫
೩.	ಕಂಕಣ	೬—೭—೮
೪.	ಉಘ್ನಿ	೯
೫.	ಕನ್ನಡಿ	೧೦—೧೧—೧೨
೬.	ಕಿಡಿ	೧೩
೭.	ಪಂಡಿತ	೧೪
೮.	ಮೂರ್ಛಿ	೧೫—೧೬—೧೭
೯.	ಸಂತಂಮಣ್ಣ	೧೮
೧೦.	ಹೊಳಲು	೧೯—೨೦
೧೧.	ಶಿಲ್ಪಿ	೨೧—೨೨—೨೩—೨೪
೧೨.	ಸುಗ್ಗಿಯ ಕುಣಿತ	೨೫—೨೬
೧೩.	ಚಿಟ್ಟಿ	೨೭
೧೪.	ಏನು ಪಾಡಲಿ	೨೮—೨೯
೧೫.	ಸಾಂತಾಳಿ	೩೦—೩೧
೧೬.	ಭಂಡಾರ	೩೨
೧೭.	ಉದಯರಾಗ	೩೩—೩೪
೧೮.	ಆತಂಕ	೩೫
೧೯.	ಪ್ರೇಮ	೩೬—೩೭
೨೦.	ನಾವಿಕರು	೩೮
೨೧.	ನರ-ವಾನರ	೩೯—೪೦
೨೨.	ಹುಳಿಹಣ್ಣು	೪೦
೨೩.	ಕನಸು	೪೧
೨೪.	ಹೊಲೆಯ	೪೨
೨೫.	ರಸಿಕ	೪೩
೨೬.	ಜಾಲಗಿರಿ	೪೪
೨೭.	ಯಾತ್ರಿ	೪೫
೨೮.	ಹೊಯಿಸಳ	೪೬

ದಯೆ ಮಾಡಿ ತುಸು ತಾಳಿ ತಿಳಿದೋದಿ

ವಿಳಾಸ	ಪುಟ	ಸಾಲು	ತಿದ್ಧುಪಡಿ
ಗಣಪತಿ	೨	೩	ಸಲಹುತಿರು
ಪಂಡಿತ	೧೪	೧೨	ತನುವ ತಾ ಮರತಿಹನು
ಶಿಲ್ಪಿ	೨೩	೧೯	ಚಲ್ವರೂಹ
ಎನುಪಾಡಲಿ	೨೭	೧೬	ತಿಳವನ್ನಿ ಬಿಳಿಜೋತಿಗಿದೆ
ಸಾಂತಾಳಿ	೩೦	೧೯	ಹಿಡಿವಳು
,,	೩೧	೧೧	ಮೂರುತಿ
ಅತಂಕ	೩೫	೪	ಮೋಡಾ
,,	,,	೭	ಮೋಡಗಳನುಟ್ಟು
,,	,,	೯	ನೀರಗನ್ನಡಿ
,,	,,	೧೫	ಸಿಲುಕಿ
,,	,,	೧೭	ಬಿಟ್ಟಹಿಡಿ
,,	,,	,,	ಮೆಟ್ಟಿ
,,	,,	೨೦	ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ
,,	,,	೨೨	ನಿಲಿಲ್ಲಿ
ಪ್ರೇಮ	೩೭	೩	ಉನ್ನತ್ತ
ನರ-ವಾನರ	೪೦	೯	ಪರಿಯಿಷ್ಟ
ಯಾತ್ರೆ	೪೫	೧೧	ಬಿಸಿರಕ್ತ ಎಂದರವರು

ಕೆಲವು ಪದಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥ ಮುಂತಾದುವು

ಉಘೇ—ಶುದ್ಧ ಕನ್ನಡ ಜಯಕಾರವು, ಚೂಡಿ—ಬಂಗಾಳೀ ಕೈಬಳೆ, ಅಚ್ಚೊದ್ಯಪ್ಪ—ಅತಿಶಯಮಾಡುವ ಮನುಷ್ಯ, ಚಾಳೀಸು—ಕನಡಕ, ದೃಷ್ಟಿಮಾಂದ್ಯ, ಬಂಭರ—ಭ್ರಮರ, ಭನಿ—ಬೆಳಕು, ಸೊಡರು—ದೀಪ, ಭವಣೆ—ತೊಂದರೆ, ಪೋರಿ—ಗಂಧರ್ವ ಸ್ತ್ರೀ, ಸಾಂತಾಳೀ—ಉತ್ತರ ದೇಶದ ಅನಾಗರಿಕ ಸ್ತ್ರೀ.

ಪ್ರಕಾಶಕರ ನುಡಿಗಳು

ಮಧುಗಿರಿಯ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಘವು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿ ಕೇವಲ ೫ ತಿಂಗಳುಗಳು ಮಾತ್ರ ಆಗಿರುತ್ತಿ. ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಿಗಿಂತ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯು ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕಡಮೆಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯು ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಂಶವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿರುತ್ತೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಮನ್ನಣೆ ದೊರಕಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಇನ್ನೂ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಇದು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಉಚ್ಚ ತರಗತಿಯ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಘಗಳ ಅದರ್ಶಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ನಮ್ಮ ಮಧುಗಿರಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಘವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂಘವು ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಪೂಜ್ಯರಾದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಸೇವಕರನ್ನು ಆಗಾಗ ಜನರಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿ ಮಾತ್ರ ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲುಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮಹನೀಯರುಗಳು ರಚಿಸಿರುವ ಕವಿತೆಗಳನ್ನಾಗಲೀ, ಇತರ ಲೇಖನಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಮುದ್ರಣ ಮಾಡಿಸಿ ಪ್ರಕಟ ಪಡಿಸುವುದೂ ಮುಖ್ಯವಾದದು.

ಇಂಥಾ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಈ ಗಾಗಲೇ 'ಹೊಯಿಸಳ' ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಈ ಊರು ಹೈಸ್ಕೂಲು ಸಹಾಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾಯರವರು ದೊರಕಿಸಿದುದು ಸಂಘದ ಪುಣ್ಯವೆಂದೇ ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಇವರ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಸಂಘದ ಜೀವನೇ ಅವರು 'ಎನ್ನ

ಬಹುದು. ಇನ್ನು ಇವರ ಕವಿತೆಯ ವಿಷಯ-ಇಡೀ ಕರ್ಣಾಟಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿರುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರವರು ಈ ಸಂಘದ ಕೋರಿಕೆಯಂತೆ ದಯಮಾಡಿ ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಮುನ್ನುಡಿಯನ್ನು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ—ಆ ಮಾನ್ಯ ಬರವಣಿಗೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜೇಳಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ವಿಜ್ಞ ಪಾಠಕರೇ ಕವಿಗಳ ಕವಿತಾ ಪ್ರೌಢತೆಯ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಗ್ರಂಥಾವಲೋಕನದಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಈ ಸಂಘವನ್ನು ಹರಸಿರುವ ಪೂಜ್ಯ ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರವರಿಗೂ ಈ ಗ್ರಂಥ ಕರ್ತೃಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೊಯಿಸಳರಿಗೂ, ಮತ್ತು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮಾಲೀಕರಿಗೂ, ಪ್ರೆಸ್ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೂ ಮತ್ತು ಬ್ಲಾಕನ್ನು ಎರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಸತ್ಯಶೋಧನ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರದ ಮಾಲೀಕರಿಗೂ, ಈ ಸಂಘವು ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಘವು ಅರ್ಪಿಸಿರುವ ಈ ಅಲ್ಪಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವಾರ್ಥಿಸುವ,

ಮಧುಗಿರಿ. }
21-4-1935 }

ಪ್ರಕಾಶಕರು:
ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಘ.

ಗ ಣ ಪ ತಿ

ಹೊಗಳುವರು ಭಟ್ಟಂಗಗಳು ನಿನ
ಗಗಣಿತಾರೋಪಗಳ ಮಾಡುತ್ತ
ಹಗರಣದ ಕಾಮುಕರು ನಿನ್ನರಿತವರು ಅವರಲ್ಲ

ಸುಗುಣ ನಿರ್ಗುಣ ರೂಪ ನೀನೈ
ಜಗಕೆ ಮಂಗಳ ಕಾರಿ ನೀನೈ
ಮಗುಳೆ ನಮ್ಮಲಿ ಹೊಳೆವ ತೇಜವೆ ! ಹೊರತೆ ನೀಯಮಗೆ

ನೊಂದಿ ಮೈತ್ರಿಯು ತಮದಲಿರುಳಲಿ
ಕಂದರೆಲ್ಲರು ಕಂದಿ ತಮ್ಮೊಳ
ಗಿಂದು ನೊಂದಿಹರೆನುತ್ತ ಗಣಪನು ಗಿರಿಜೆಯೊಡಗೂಡಿ

ಬಂದು ಸಿಂದಿಹ ಸಿದುಗೊ ! ಹೊಸಿಲತಿ
ಬಂದುಗೂಡಿಸಿ ನೊಂದ ಕರಗಳ
ಸಂದ ಪ್ರೇಮಾಂಜಲಿಯ ಪುಟದಲಿ ನಿಡಿರರ್ಘ್ಯವನು

ಮಳೆಯ ಕರೆಯಲು ಮೇಘ ಘಟೆಗಳು
ಬಳಲಿತೊಳಲಿದಧರಣಿ ತಣಿಯಲು
ಹೊಳೆಗಳೇರಲು ನರರು ಹರುಸಿಸೆ ! ಪರಿಯನರಿಯದಲೆ

ಎಳೆಯ ಸುಳಿಗಳು ಪೂಗಳರಳಲು
ಇಳಿಮುಕೇದಿಗೆ ಬಿಂದು ಹೊಗಳಲು
ಸುಳಿದು ಸುಯ್ಯನೆ ! ಗಾಳಿಯುಸುರಿತು ಗಣಪ ಬರತಿದನು

ಬರಹಗಾರರ ಗುರುವು ನೀನೆ
ಹರನ ಸುತ ಚಿರ ವಟುವು ನೀನೆ
ಹಿಂದು ಸೇವೆಯ ಮಾಡಲೆಮಗರಿವಿತ್ತು ಸಲಹುತ್ತಿಹರು

ಇರವನಿಡು ಶಿವಸುಖದ ಬೆಳಕಲಿ
ಇಂದು ಅಂಕುಶದಲ್ಲ ಶಂಕೆಯ
ಧರೆಯ ಸುಖಗಳ ಕರಿವೆ ಭಕುತಿಯಲೀವೆ ನೋದಕವ

ಅರಿತು ನೋಡಲು ನಾಡ ಬಲುಮೆಗೆ
ಹರಿವ ವೀರೈಕೆ ಭಾವಿ ಸೌಖ್ಯಕೆ
ಹರನ ಸುತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಜೀವಿಗೆ ನೀನೆ ರಕ್ಷಕನು

ಭರತಮಾತೆಯ ಬೆಮರ ಮಣ್ಣೊಳ
ಗುರಿದಮೂರುತಿ ಭರತಗಣಪತಿಯೆ
ಅರಿತುನಿನ್ನನು ಭಜಿಸಿ ನಲಿವೆವು ! ಜಗದ ಜನರೆಲ್ಲ

ನಡುವ ಬಿಗಿಯುವೆ ಪಾಶ ಬಂಧವಿ
ಹಿಡಿದೆನಂಕುಶ ಕೊಲಲು ಶಂಕೆಯ
ಒಡಲ ಕಟ್ಟುವೆ ಪರರ ಸೇವೆಗೆ ಮೊರೆವೆನಾರ್ತರನು

ಹಿಡಿದೆ ಲೇಖನಿ ಬರಿವೆ ಭಾರತ
ದೊಡಲ ಬೇಗೆಯ ಭವ್ಯ ಚರಿತೆಯ
ಒಡೆಯ ! ಗಣಪನ ಮಾಡಲೆನ್ನನು ಘಳಿಗೆಯಾಲಿಸನಲಿ

ಯದುಮಣಿಯ ಜನುಮದಿನ

ಯಾದವರ ಜೀವಸುಳಿ ಪುರಿಗೆರೆಯು ವೈಸೂರು
ಆದಿಯಲಿ ತೆಂಕಣಕೆ ಅಂಕಿತವ ನಿಡಲಿಳಿದು
ಮೇದಿನಿಯ ನಾಡಿಸಿದ ನಾಡಿಯಿದು ಬೆಳೆದಿಹುದು ದ್ವಾಪರದಿ ಕಲ್ಕಿಗಿನಲು

ಆದಿಯಿಂ ರಾಜ ಕಂಠೀರವರ ದೇವಚಾ
ಮೋದಧಿಯ ಚಂದ್ರ ಕೃಷ್ಣೇಂದ್ರನೆನೆ ಜ್ಯೋತಿಗಳ
ಮೋದದಲಿ ರಾಜಸಿರಿ ಹಾದಿಯಲಿ ಎಣಿಸಿಹಳು ಮಹಿಷೂರ ನೆನಹಿನಲ್ಲಿ

ದಳವಿ ಸ್ನೊಂದರಳುತಲಿದೆ ನೋಡಿರಿ
ತಿಳಿಹೃದಯದ ತೆರೆ ತೆಗೆಯುತ್ತಿರುವುದು
ತಿಳಿ ! ಯಾವವ ಶಕುತಿಯ ದಳವೆದ್ದಿತು ! ಈ ದಿನ ಜನುಮದಿನ

ಸುಳಿಸುಳಿ ಕಂಪಿನ ಸುಳಿಯಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳು
ಕಳಕಳ ರವದಲಿ ಕೂಡುತ್ತ ಹರಿದರು
ಇಳೆಯೊಳು ಹೊಸದಿನ ವೊಂದುರಿಯುತ್ತಲಿದೆ ಕಾಂತಿಯ ನೋಡೆನುತ

ವನವನಾಂ ತರದಿಂದ ಹೊರಸೂಸು ತಿರೆಸುರಭಿ
ಘನಪಥದಲಿತಿಥಿ ಜನ ಮನಮರೆದು ಸುಳಿಸುಳಿಯೆ
ಸನುಮತದ ಸುಳಿಯಿಡುತ್ತ ಚಿರದಿನದ ಗೆಳೆತನವು
ಬಲು ಬಿರಿದು ಸುರಿಯೆ ಮಧುವು

ಮನವರಳಿ ಕಂಪೋಗೆಯೆ ಮಹಿಷೂರ ನಾಡೊಳಗೆ
ಜನುಮದಿನ ಜನವಿದಕೆ ! ಜನುಮದಿನ ಯಾದವರ
ಘನಜೋತಿಲತೆಗಿದುವೆ ! ಜನುಮದಿನ ವೈಭವಕೆ !
ಜನುಮದಿನ ! ಸುಖತಾಂತಿಗೆ

ಜಗದಲಿ ಕೋಲಾ ಹಲವಿದು ಹೊಳಲಿಡೆ
ಚಿಗುರಲು ಹೊಸದಿನ ವರಳಲು ರವಿಸುಮ
ಬಗೆಬಗೆ ನಿಧಿಗಳ ನೊಗೆದಿಡೆ ಧರಣಿಯು ಕೈಗಾಣಿಕೆಯೆನುತ

ಮಿಗಸವಿ ಪುರುಳನು ಪುಜೆಗಳು ತರುತಿರೆ
ಸೊಗೆಯಿಪ ನೆನಹವು ಹಾರುತಬರುತಿರೆ
ಗಗನಕೆ ನೆಗೆದಿತು ಹಳದಿನದಂಚೆಯು ಹೊಸದಿನ ದನಿಗೊಡಲು

ನುಂಗುತಲಿ ಮಲಗಿದ್ದು ಹಳೆದಿನದ ದುಗುಡಗಳ
ಸಂಗಡಲೆ ಚಿಗಿದಿದ್ದು ಗಂಡಭೇರುಂಡವದು
ಕಂಗಳಿರೆ ಭರವಸೆಯ ಜೋತಿಯೆರಡೆನುವಂತೆ ಮೀಯುತಿರೆ ಅಗಸದಲಿ

ಕೆಂಗಿರುಣದಲಿ ಮಿಂದು ಯದುಮಣಿಯ ಮನವಿಂದು
ಸಿಂಗರಿಸಿ ಕೈಬಿಗಿದ ಜನವೃಂದವನು ಬಿಗಿದು
ಕಂಗಳಾಹೊಳಿಸಲಿ ! ಕಂಬನಿಯ ಮಿಡಿಯಿ ! ನವ
ಜೀವಕಾದಿಯಿದು ! ಎನುತ

ಮಂಜುಳ ರವವೇ ನೆನ್ನುತ ಜಿನ್ನನ
ಕಂಜಗಳರಳಲು ಕೇಶವಗವಿಯಿಂ
ದಂಜುತ ಬರುತಲೆ ಗೊಂದಲ ನೇನೆನೆ ! ಚಂಡಿಯು ನಸುನಗಲು

“ ನಂಜಿನ ಕೋರೆಯು ಸಡಲಿವೆಕಾಲಗೆ !
ಅಂಜದಿರಂಜದಿರವಮುಳಿದರೆ ! ನೀ ”
ನಂಜನಗೊಡಲಿ ಧೈರ್ಯದ ನುಡಿಬರೆ ಕೊಂಡಿಯು ಸಡಲಿದವು

ದಿನದೇರು ಬಹಮುಂದೈಬಿಳಿಗೊಳವ ಕಳಶದಲಿ
ಹನಿಸಿಡುವೆ ಸೈಕತವ ಗೋಡೆಯಲಿ ನಾಮಿಂದು
ಮನವಾಜಿಯೇರುತಲಿ ತುಂಬುವೆನು ತುಂಗೇಯಲಿ
ಭದ್ರೆಯಲಿ ಶುಭಜಯನು

ಕಂಕಣ.

ವನಪಥವ ಕಾವೇರಿ ಬಿಡುವುದರ ಮುಮ್ಮುಂದೆ
ಹನಿಸಿಡುವೆ ಕಳಶಕ್ಕೆ ! ಶಿರಿಯುಗದ ಜೀವನವ !
ಘನಪಾದವೆರಡನ್ನು ತೊಳೆಯುವೆನು ಬಾ ! ವಿಭುವೆ !
ಕರುನಾಡ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ

ನಲಿದೆದ್ದು ಹಂಪೆಯಲಿ ಶಿವಿಯೆತ್ತಿ ಕೊಳಲನ್ನು
ಜಲ ! ಜೋಗಪಾತ್ರದಲಿ ಜಯಘೋಷ ಮಾಡುತ್ತಿರೆ
ತಿಳಿನೆನಹ ಗಂಗರಸ ಚಾಲುಕ್ಯ ಹೊಯ್ಸಳರು
ಶುಭದಿನವು ! ಸಾಧುವೆನಲು

ಅಲೆಯೆದ್ದು ತೀರಗಳ ನವ್ಪುತಲೆ ಬೆಳೆಯಿರೆನೆ
ಕಳಕಳವು ಕಾಳೆಯಿಡಲರಿವಿನಟವಿಯ ದೂರಿ
ಘಳಿರನಿದೊ ! ನೈತಾಳಿ ! ಮಹಿಷೂರಮಂಗಳಕೆ
ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಏಳೆನುತಿದೆ

ವನಸಧನ ಕಾವೇರಿ ಬಿಡುವುದರ ಮುಮ್ಮುಂದೆ
ಹನಿಸಿಡುವೆ ಕಳಶಕ್ಕೆ ! ಶಿರಿಯುಗದ ಜೀವನವ !
ಘನಪಾದನರಡನ್ನು ತೊಳೆಯುವೆನು ಬಾ ! ನಿಭುವೆ !
ಕರುನಾಡ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ

ನಲಿದೆದ್ದು ಹಂವೆಯಲಿ ಶಿಖಿಯೆತ್ತಿ ಕೊಳಲನ್ನು
ಜಲ ! ಜೋಗಪಾತ್ರದಲಿ ಜಯಘೋಷ ಮಾಡುತ್ತಿರೆ
ತಿಳಿನೆನಹ ಗಂಗರಸ ಚಾಲುಕ್ಯ ಹೊಯ್ಸಳರು
ಶುಭದಿನವು ! ಸಾಧುವೆನಲು

ಅಲೆಯೆದ್ದು ತೀರಗಳ ನವ್ಪುತಲೆ ಬೆಳೆಯಿರೆನೆ
ಕಳಕಳವು ಕಾಳೆಯಿಡಲರಿವಿನಟವಿಯ ದೂರಿ
ಘಳಿರನಿದೊ ! ವೈತಾಳಿ ! ಮಹಿಷೂರಮಂಗಳಕೆ
ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಏಳೆನುತಿದೆ

ಕಂಕಣ

ಮರುಗಿದೆನು ಕರುನಾಡ ವರೆಯಿಡುತ ಪೂರವಕೆ
ಉರುಭಯಂಕರವಾಯ್ತು ನಡುಗಿತೆದೆಯುಡುಗಿ ಬಲ
ಪಡುವಲಿನ ಹೊಡೆತದಲಿ
ವಡಲೊಡೆದು ಬೇರೆನಿಸಿ
|| ಸಡಲಿರಲು ಪ್ರೇಮಬಂಧ ||

ಮರುಗಿದೆನು ಹಂಪೆಯಲಿ ಸೊರಗಿದೆನು ಸುಯಿಲಿಡುತ
ಅರಿಯಿಂದ ರೂಪಗಳ ತಡವರಿಸಿ ತಬ್ಬಿದೆನು
ಮೃಡನಲ್ಲಿ ಬೇಡಿದೆನು
ಬಿಡುಯೆಂದು ಹಣೆಗಣ್ಣು
|| ಸುಡುಯೆಂದು ಸತ್ತಕುರುಹ ||

ತಾಳಿದಾನೇಶಗಳು ಬಾಳದೆಯೆ ಅಳಿದಿಹುವು
ಬೀಳದಲೆ ತರ್ಪಣದ ಜಲ ಮೊಳೆಯುವುವೆ ಬೀಜ !
ಮೂಜಗದ ಭಂಡಾರ
ಸೋಜಿಗದ ಕರುನಾಡು
|| ಈ ಜಗದ ಚಿತ್ರಭಿತ್ತಿ ||

ಚಾಳಿಸೆ ಕಂಗಳಲಿ ಕಾಣಿಸವೆ ! ಕರುಹುಗಳು
ಸಾಲದೀವಿಗೆಯಿಟ್ಟು ತೋರಣವ ಸಿಂಗರಿಸಿ
ಸೋಗಿಗಂಗಳ ಭಾಗ್ಯ
ಬಾಗಿ ಬಳುಕುತ ಬಹಳು
|| ಈಗಲಿದೊ ಹರಕೆ ಫಲಿಸಿ ||

ಕಂಕಣ

ಎಣಿಸುತಿದೆ ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ಮಹಿಷೂರ ಶಿರವಿನ್ನು
ಚಿಣಿಚಿಣನೆ ಚಿಗಿದೋಡೆ ಧಾರ್ವಾಡ ಹೃದಯವದು
ಉರ್ವಿಯನು ಮೆಟ್ಟುವೆನು
ಓರ್ವನೆನೆ ದಕ್ಕಿಣನು
|| ಮರ್ಮದಲಿನಾಡು ಕರೆಯೆ ||

ಸೆಣಸಲೆನೆ ಭಾರತಿಗೆ ಕರ್ಣಾಟ ಖಡ್ಗವಿದೆ
ಹಣಗಿಡಲು ತಿಲಕಕ್ಕೆ ಕರುನಾಡ ಕತ್ತರಿಯು
ತನ್ನಿರವ ನೋಡಲಿಕೆ ಕನ್ನಡದ ಕನ್ನಡಿಯು
|| ಇನ್ನುಂಟೆ ತಾಯ್ಗೆ ಕೊರತೆ ||

ಶರಧಿಗಳ ಸಂತವಿಸಿ ಹರಿದ ಕಾವ್ಯಗಳೆಲ್ಲ
ಚಿರದಿನಕೆ ಬೆಳಕೀವ ಲಾವಣ್ಯರೂಪೆಲ್ಲ
ಯಾವಲ್ಲ ಅಡಗಿಹವು
ಯಾವಗಿರಿ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ
|| ಭಾವನೆಗೆ ನಿಲುಕದಂತೆ ||

ಕರುನಾಡ ನಡುವಲಿದೆ, ಹೇಮಗಿರಿ ಅಡರದನು
ಹಿರಿಯರೆಮಗಿಟ್ಟಿರುವ ಭಂಡಾರ ನಿಲುಕುವುದು
ಕಂಡವನು ಕೆಳಗಿಳಿದು
ಮಂಡಲಕೆ ಬಿತ್ತಿದರೆ,
|| ಮಂಡಿಗೆಯ ಭೂಮ ಮಹಿಗೆ ||

ಪಾಳೆಯಗಳಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಲೆಯಿಟ್ಟ ನಾಡಲ್ಲಿ
ಎಳಗೆಯ ಕಂಪಿಲ್ಲ ಬೆಳವಿಗೆಯ ಸೊಂಪಿಲ್ಲ
ತಿಳಿವಿನಾ ಶಾಂತಿಯಲಿ
ಹೊಳೆಯುವುದು ದಿವ್ಯಭವಿ
|| ಇಳೆಯೆಲ್ಲ ಮೇಳೈಸಲು ||

ಕಂಕಣ

ಏಳಿರೇಳೇಳಿರ ಬೇಲೂರ ಪುತ್ಥಳಿಯ
ಪೌಳಿಯನು ಹಂಪೆಯಲಿ, ತೊಳೆದಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲೋರ
ತಿದ್ದಿಟ್ಟು ತಿಳಿರಂಗ
ಹೊತ್ತಿಟ್ಟು ಗೋಡೆಯಲಿ
|| ಸುತ್ತಿಸುವ ತೆನ್ನೋತ್ಸವ ||

ಕೊಂಕಣರ ಶ್ರೀಧಾಟಿ ವಡುವಣರ ಪದ ಸರಣಿ
ತೆಂಕಣರ ನಯನೀತಿ ನಡುವಣರ ಜೀವಕಳೆ
ಬೆಳೆಯಲಿದು ಕರುನಾಡು
ಬೆಳೆಸಿಡುವ ಗುಟ್ಟಿದುವೆ
|| ತಿಳಿದವರು ಕಂಡತೆರನು ||

ಬಹುದಿನದ ಕಾಂತಿಯಿದೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ರೂಪದಲಿ
ವಹಿಸಿರಿದ ಹೃದಯದಲಿ ಬೆಳೆವಹಿಯ ಸಜ್ಜೆಯಲಿ
ಬಾಳುವಿರಿ ಬಲು ದಿನದ
ಏಳಿಗೆಯ ಸೊಡರುರಿದು
|| ಕೇಳಿರಿದು ಬೆಳೆವ ಗುಟ್ಟು ||

ಮುಂದಿನಾ ಮಧು ಯುಗವು ಮೊಗ್ಗಿ ನೊಳಗಡಗಿಹುದು
ಮುಂದದನು ಆಳುವರು ನಿಮ್ಮೊಳಗೆ ಜನಿಸುವರು
ಬೊಮ್ಮ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ
ಮುಮ್ಮೊದಲು ಬೆಳೆದಿಹರು
|| ನಿಮ್ಮವರು ಹಿರಿಯರೆಲ್ಲ ||

ಒಂದಾಗಿರೊಂದಾಗಿ ಕಂಕಣದ ಬಂಧದಲಿ
ಒಂದಾಗಿ ಮುಂದಿರುತ ವಿಶ್ವಕರ್ಣಾಟಕ
ವಿಶ್ವಾಸದಾರತಿಯ
ವಿಶ್ವಕನಲೆತ್ತಲಿದು
|| ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಕರ್ಣಾಟಕ ||

ಉಘೇ

ಉಘೇ ಉಘೇ ಉಘೇ
ಹಿಂದು ದೇಶ ಹಿಂದು ಹೃದಯ
ಸಿಂಧು ಗೋದೆ ಗಂಗೆಯು
ಅಂದಿಗಿಂದಿಗಲ್ಲ ಒಂದೆ
ಹಿಂದು ಜನ ಸ್ವತಂತ್ರರು
ಉಘೇ ಉಘೇ ಉಘೇ

ಮುಳುಗಿ ಸೂರ್ಯ ಬೆಳಗಿ ಸೂರ್ಯ
ಮುಳುಗಿ ಪರರು ಮೇಗಡೆ
ಕಳೆದು ನನ್ನ ನಿನ್ನ ಬಂಧ
ತಿಳಿಯೊ ನಾವ್ ಸ್ವತಂತ್ರರು

ಸಾಗಿ ವರ್ಷ ಮಾಗಿ ಪುಣ್ಯ
ಸಾಗಿ ಬಂತು ಸುಗ್ಗಿಯು
ತ್ಯಾಗದಲ್ಲ ರಕ್ತರಾಗಿ
ಈಗ ಬೀರಿ ನಗುವನು
ಉಘೇ ಉಘೇ ಉಘೇ

ಸೋಸಿ ಸಪ್ತ ಲೋಕದಿತಿ
ಹಾಸವೆಲ್ಲ ನೋಡಿರಿ
ಸಾಸಿ ಎನಿಸಿ ಬಾಳಿ ಬದುಕಿ
ಈ ಸ್ವತಂತ್ರದಿರವಲಿ
ಉಘೇ ಉಘೇ ಉಘೇ

ಕನ್ನಡಿ

ಕಳವಳವು ಕನಸಿಂದ ಬೆಳಗಾಗಿ ಬಲುಕಾಲ
ಕಳೆದು ಹೋಯ್ತು ನುತಾಗ ತಿಳಿವಿನಾ ರಾಣಿತಾ
ನಿಳಿದು ಮಂಚವ ಬೇಗ ತಿಳಿನೀರ ಮಿಂದೆದ್ದು
ಬಿಳಿ ಮಡಿಯ ಶಿಳೆದುಡುತಲೆ

ತರಣಿಗರ್ಘ್ಯವನಿತ್ತು ಅರಿವಿನಾರಾಣಿ ಜಪ
ಸರವ ಪಿಡಿದಾಗ ಕುಳಿತಿರುತಲರ ಘಳಿಗೆಯರು
ತರದ ಶಾಂತಿಯ ಸವಿದು ತೆರೆದು ಕಂಗಳ ದೇವಿ
ಸರಸತಿಯು ನಸು ನಗುತಲೆ

ಪದುಮ ಪೀಠವನಿಳಿದು ಇದುಗೊ ಸಿಂಗರವಾಗಿ
ಮುದದಿ ಮನದಿನಿಯನಡಿಗೇರಗಿ ಬರುವೆ
ಹದಿನೆಂಟು ಶತಮಾನ ಪುದಿದ ದುಮ್ಮಾನದಲಿ
ಮುದ ಹಾಸವರಿಯದಲೆ ಕೊರಗಿ ಕುಳಿತೆ

ಗುಜರಾತ ಗಗ್ಗರವು ಪದಪದಕೆ ಧನಿಗೊಡಲು
ಗಜಬಜಿಯ ಮಗುವಂತೆ ಮುದವಿಟ್ಟು ಅನುಸರಿಸಿ
ವಿಜಯ ವಂಗದ ಶಂಖದಂದವಹ ಚೂಡಿಗಳು
ಕಿಂಕಿಣನೆ ಧನಿಗೈಯುತ

ಭಾರತಿಯ ಬಲು ಮಧುರ ಹಾವ ಭಾವಗಳನ್ನು
ತೋರಿ ನಲಿದೊಲಿಯೆ ಮಾರರವದಿಂಪಿನಲಿ
ಪೂರವದ ನೆನಹೆಂಬ ಹಿರಿಶರಗಿನಂಬರವ
ನಿರಿ ಹಿಡಿದು ತಾನುಟ್ಟಳು

ಸಂಸ್ಕೃತದ ಕಾಂಚಿಯ ! ಹೊಳೆವ ಗೆಜ್ಜೆಗಳೆಲುಗೆ
 ಝೇಂಕರಿಸೆ ಜಯಕೆನುತ ಬಳಗಗ್ಗರಗಳೆಲ್ಲ
 ಬಿಂಕದಲಿ ಗಂಟಕ್ಕಿ ರಸಗಬ್ಬ ಕುಪ್ಪುಸವ
 ಬಿಗಿಯು ಹಳದೆನುತ ನಗುತ !

ಅಂದವಿದು ಕುಂಕುಮವು ಹಿಂದಿಯಾ ನವ ರಾಗ
 ದಿಂದ ಕೂಡಿಹುದೆನುತ ಒಂದು ಬೆರಳಲಿ ತೇದು
 ಎಂದಿನಾ ನೆಪ್ಪಿನಲಿ ಹಣೆಗಿಟ್ಟಳವಸರದಿ
 ಬಳಕೆ ತಿದ್ದುವೆನೆನ್ನುತ.

ಮಹರಾಷ್ಟ್ರ ಮುಖುರವದು ಬಿಗಿದ ಮುತ್ತಗಳಿಂದ
 ಗಹಗಹಿಸಿ ಯಲುಗುತ್ತ ದೇವಿ ನಗಲು ! ನಗಲು !
 ಬಹು ಕೆಂಪಿನಾವೋಲೆ ತೆನುಗನ್ನು ಹೋಲುತಲಿ
 ಮಿನುಗಿ ಮೃಗಶಿರನ ಹಳೆಯೆ !

ತಮಿಳು ಕಂಠಿಯ ಕೀಲನಮಿತ ಪ್ರೇಮದಲೊತ್ತಿ
 ರಮಣಿ ಯುಳಿದಾಭರಣಗಳ ಧರಿಸೆ
 ಉಡಿಗೆ ತೊಡಿಗೆಗಳೆಲ್ಲ ಪಡೆಯುತ್ತಿರೆ ತಿಳಿ ಹೊಳೆಸ
 ಸಿರಿ ಮೈಯ ತೇಜದಿಂದ

ಸಿಂಗರವು ಮುಗಿಯಿತಿದು ಮುಂಬೆಳಗಿ ಬೆಳೆಯತಿದೆ
 ಅಂಗಾಂಗಗಳ ಕಾಂತಿ ! ಇಂಬಾಯ್ತು ಉಡಿಗೆ ತೊಡಿಗೆ !
 ಸಂಗಡಲೆ ತಿದ್ದುವೆನು ತಿಲಕವನು ಎನ್ನುತಲೆ
 ಅರಸಿ ! ರನ್ನ ಗನ್ನಡಿಯ !

ಬಲುದಿನದ ರತುನವಿದು ಚಿರಕಾಲವಾಯ್ತಿದನು
 ತೆರೆದು ನೋಡಿಲ್ಲೆಂದು ಒಲಿದು ನೋಡುತ ರಮ್ಯೆ !
 ಒರೆಸಿದಳು ಶರಗಲ್ಲಿ ಅಬ್ಬಬ್ಬ ಬಲುಮಂಕು
 ಮೊಬ್ಬಾಯ್ತು ಎನುತೆನುತಲೆ !

ಕಂಕಣ

ಶರಗೆಳೆದು ಭಾರತಿಯು
ಒರೆಸುತ್ತ ನೋಡುತ್ತ
ಸಿರಿಗನಡಿ ಏತಕಿದು ಒಲಿಯದಿಹುದು !
ವರಪತಿಯ ಕಾಣಲಿಹೆ
ಸರಿಇಲ್ಲ ! ಇದು ತಿಲಕ !
ಸಿರಿಗನಡ ವದನವನು ತೋರದಿಹುದು

ಚಿರದಿನದ ರತುನವಿದು
ಸಿರಿಗನಡ ಕನಡಿಯಿದು !
ಶರಗೆಳೆದು ಭಾರತಿಯು
ಒರೆಸುತ್ತ ನೋಡುತ್ತ !
ಸಿರಿಗನಡಿ ! ಏತಕಿದು
ಮೊಗಭವಿಯ ತೋರದೆನುತ
ಹಿರಿಹೊಲಸ ನೊರಸುತ್ತ
ಮರುಗುತಿಹಳು !
ಮರು ಮರುಗುತಿಹಳು !

ಕಿಡಿಯೊಂದನಡಗಿಸೆ ನುಡಿಬಲೆ ಹೂಡಿ
ಗುಡುಗಾಡಿ ಜಗವೆಲ್ಲ ಸುತ್ತಿತು ಹಾಡು
ಸಿಡಿಯುತ ನುಡಿಗಳು ಸುಳಿರಾಗವುಗಳೆ
ಒಡಲುರಿಯೆಂದಿತು ಧರಣಿಯು ಹೊರಳಿ
ಚಿಗಿಯಿತ್ತಿದಾಶೆಯ ಕಿಚ್ಚಿದು ಕಿಚ್ಚು
ಚಿಗಿಯಿತು ಕವಿಮನದಾಶೆಯ ಕಿಚ್ಚು

ಇನ್ನೊಂದು ಕಿಡಿಯಿಟ್ಟೆ ರೇಖೆ ಬಣ್ಣದಲಿ
ಮುನ್ನದ ಮೋಹಿಸಿ ಮಹಿಯು ಮೈ ಮರೆಯೆ
ವನ್ನಿ ರೂಪೋತ್ಕರ ಜ್ವಾಲೆಯು ಹರಿಯೆ
ಎನ್ನೊಡಲಾಶೆಯು ದಹಿಸಿತು ಧರೆಯು
ಚಿಗಿಯಿತ್ತಿದಾಶೆಯ ಕಿಚ್ಚಿದು ಕಿಚ್ಚು !
ಸೊಗಸಿತು ಕಿಚ್ಚಿದು ! ಕಿಡಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು !

ಮತ್ತೊಂದ ಸೆರೆಯಿಟ್ಟೆ ಕರಿಗಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ
ಒತ್ತುವ ತೇಜ ತಥಾಗತ ಮೂರ್ತಿ !
ಮುತ್ತುತ ಜನ ಬಂದು ಮಣಿದರು ! ಅಲ್ಲಿ
ಹತ್ತೊಂದು ಹೃದಯವನಾಳಿತು ಮೂರ್ತಿ !
ಚಿಗಿ, ಚಿಗಿ, ಚಿಗಿಯಿತು ಕವಿಮನದಾಶೆ !
ಚಿಗಿಯುತ ಸುಳಿಯಿತು ಧರಣಿಯ ಸೋಸಿ

ಅಂಡ ಪಿಂಡಾಂಡವನೆನ್ನೊಳು ಕಂಡೆ
ಕಂಡೆನು ತಾಂಡವ ಲಾಸ್ಯವ ಕಂಡೆ !
ನಿಂದೆನು ಕಾಲಪ್ರವಾಹವ ದಾಂಟೆ
ಇಂದು ನಾನಾಗಿಹೆ ಭುವನಕೆ ನೆಂಟೆ
ಚಿಗಿಯಿತು ಕವಿಮನದಾಶೆಯ ಗುಟ್ಟು
ಸೊಗಸುವ ಕಾಂತಿಯ ಧರಣಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು !

ಪಂಡಿತ

ಘಣಿಗೆ ಚಂದಿರ ರೇಖೆ
ಅಣಿಯಾಗಿ ತಿದ್ದಿಟ್ಟು !
ಮಣಿರಮಣಿ ತಾರೆಯೊಲು
ಮಿಣುಗು ದೀಪವನಿಟ್ಟು
ಕ್ಷಣಗಳನು ವರಸತಿಯು
ಎಣಿಸುತ್ತಲಿ ಕುಳಿತಿರಲು !

× × × × ×

ಘನ ಘನೋಪಾಧಿಗಳ !
ತನ ಬುದ್ಧಿಯಿಂ ಪಡೆದ
ಘನಶ್ರೇಷ್ಠ ಪಂಡಿತನು
ತನಿಗಿಬ್ಬ ! ಓದುತ್ತಲಿ !
ಮಣಿ ರಶಿಕಮಣಿಯವನು
ಮನವತಾ ಮರೆತಿಹನು !
ಮನವತಾ ಮರೆತಿಹನು !

ಮೂರ್ಛೆ ಬಂದಿತ್ತು

ಮೂರ್ಛೆ ಬಂದಿತ್ತು !
ಮೂರ್ಛೆ ಬಂದಿತ್ತು !
ಕಾಂವೊಂಡು ಬಂಗ್ಲಿ
ಕಂಕಮ್ಮಂಗಿ
ಮೂರ್ಛೆ ಬಂದಿತ್ತು

ನುದಿವೊ ಏನೋ ಆಗುತ್ತಂತೆ
ಚಪ್ಪರ ಕಂಬ ವರಗಿದ್ದರಂತೆ
ಮದವಣಗನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ
ಯಾಕೋ ಏನೋ ಬಂದವರಂತೆ
ಯಾರೋ ಏನೋ ಉಸಿರಿದರಂತೆ
ಕೂತಿದ್ದ ಹಾಗೇ ಕನಕಂನೋರು
ಇದ್ದಿದ್ದ ಹಾಗೇ ನಿಟ್ಟುಸಿರಿಟ್ಟು
ಕಂಬ ಬಿಟ್ಟು ಜಾರಿದರಂತೆ
ಕಂಕಂಮ್ಮ
ಕಾಂವೊಂಡು ಬಂಗ್ಲಿ ಕಂಕಂಮ್ಮ

ಏಕಾ ಏಕೇ ಉಸಿರೇ ನಿಂತು
ಉರುಡಿದರಂತೆ ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪಿ
ಯಾರಾರೆಲ್ಲ ಕೂಗಿದರಂತೆ
ಹೆಸರೇ ಹಿಡಿದು ಅರಚಿದರಂತೆ
ಏನೇನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದರಂತೆ
ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪಿ ಅರಿವೇ ಇಲ್ಲ

ಚಪ್ಪರವೆಲ್ಲಾ ಚಾಮರ ಬೀಸೆ
ಮೂರ್ಛೆ ಬಂದಿತ್ತು
ಕನಕಮ್ಮಿಗೆ
ಮೂರ್ಛೆ ಬಂದಿತ್ತು

ಆಕಾಶವುರದ ಅಚ್ಚೋದ್ಯಮ
ಎಲ್ಲಿಂದೆಲ್ಲೋ ಓಡೋಡಿ ಬಂದು
ಯಾಕೆ ? ಏನು ? ಯಾರು ? ಎತ್ತ ?
ಎಂದು ಬಂದು ಹಿಡಿದು ಎತ್ತಿ
ಮೆತ್ತನ್ನೇಯ ಕುರ್ಚಿಲಿಟ್ಟು
ಬೆಚ್ಚನ್ನೇಯ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಸಿ
ಪನ್ನೀರೆರಚಿ ಗಾಳಿಹಾಕಿ
ಯಾಕೇ ಕನಕ
ಏನಾಯ್ತಮ್ಮ ?
ಎಂದುನಿಂದು
ನುಡಿಸಿದರಾಗ !

ತೆಗೆದು ಉಸಿರ
ಹೆಚ್ಚಿದೃಷ್ಟಿ
ಕಂಗಳ ತುಂಬಿ
ಬಿಕ್ಕಳಿಸುತ್ತ
ಹೇಳಿದರಾಗ ಕನಕಮ್ಮ
ಎಚ್ಚರ ಬಂದು ಕನಕಮ್ಮ
ಮೂರ್ಛೆ ತಿಳಿದು ಕನಕಮ್ಮ
ಜ್ಞಾನ ನಿಂದು ಕನಕಮ್ಮ
ಕಾಂಪೊಂಡು ಬಂಗ್ಲಿ
ಕಂಕಂಮ್ಮ

ನಾನಂತೆ ಮುದುಕಿ
 ಕೆಣಕತಾರೆ ಕೆದಕಿ
 ಚಾಳೀಸೆಲ್ಲಾ ಪೋಕೀಗಂತೆ
 ಗಲ್ಲಗಳೆರಡೂ ಸುಕ್ಕಿನೆಯಂತೆ
 ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿವೆಯಂತೆ
 ಇದ್ದದ್ದೆಲ್ಲ ಬದ್ದಲ್ಲಂತೆ
 ನಾನಂತೆ ಮುದುಕಿ
 ಕೆಣಕತಾರೆ ಕೆದಕಿ
 ಹೇಡೀ ಕೂಡೀ ಕಾಡೀ ಬೇಡೀ
 ಮೋಡೀ ಆಡೀ ಛೋಡೀ ಮಾಡೀ
 ಚಾಡೀ ಹಾಡಿದ ರೂಢೀ ಕೇಡೀ
 ನಾನಂತೆ
 ಕೆಣಕತಾರೆ ಕೆದಕಿ
 ನಾನಂತೆ ಮುದುಕೀ
 ನಕ್ಕರು ಕೆಲವರು
 ಅತ್ತರು ಕೆಲವರು
 ಎಲ್ಲವರೆಂದರು
 ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ
 ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ !

ಸಂ ತಂ ಮ ಣಿ

ಕಲ್ಯಾಣಸೇವೆ ಜೇಬಿನ ಬುಡದಲಿ
ಪುಟ್ಟಾಣಿ ಪುರಿಯು ಮೇಲೊಂದಪ್ಪ
ಗೋಲೀ ಬಳಸ ಮತ್ತೊಂದಿಪ್ಪ
ಬಂದ ಬಂದ ಸಣ್ಣತಮ್ಮಣ್ಣ

ಪರಾಸು ವೆಟ್ಟು ಒಳ ಜೇಬಲ್ಲಿ
ಕಾಸಿನ ಸಾಲು ಕಳ್ಳ ಜೇಬಲ್ಲಿ
ಚಂಡು ದಾಂಡು ಎಡ ಬಲದಲ್ಲಿ
ಬಂದ ಬಂದ ಸಂತಂಮಂಣ್ಣ

ಅಮ್ಮನ ಹಾರ ಉಬ್ಬಿದ ಎದೆಗೆ
ಬಿದಿರಿನ ಕೊಳಲು ಗೆಜ್ಜೆಯ ವಳಗೆ
ಹದ್ದಿನ ರೆಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿದ ತಲೆಗೆ
ಬಂದ ಬಂದ ಸಣ್ಣತಮ್ಮಣ್ಣ

ಕತ್ತೂರಿ ಚಂದ್ರ ಹಣೆಯಲ್ಲಿಹುದು
ಸಂಜೆಯ ಶುಕ್ರ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿಹುದು
ಬೆಳು ಬೆಳ್ಳಿಗಳು ಗಲ್ಲದ ಮೇಲೆ
ಬಂದ ಬಂದ ಸಂತಂಮಂಣ

ಮೊದಲನೆ ಮಾತು ಹೂವಿನ ಮುತ್ತು
ಮರು ಮಾತಾಡಲು ಸಿಡುಲು ಗುಡುಗು
ಮೂರನೆ ಬಾರಿಗೆ ಅಣಿಕಲ್ಮಳೆಯು
ಬಂದ ಬಂದ ಸಂತಂಮ್ಮಣ್ಣ

ಬಾರೋ ಬಾರೋ ಸಿಡಿಲಿನ ಮರಿಯೆ
ಬಾರೋ ನಾಡಿನ ಸುಂಟರ ಗಾಳಿ
ತೋರೋ ಸಿರಿಮೊಗ ತುಂಟರ ಗುರುವೆ
ಬಂದ ಬಂದ ಸಣ್ಣ ತಮ್ಮಣ್ಣ

ಮೊಳಲು

ಚಂದಿರನು ನಡುಗಗನ ಪೊಂದಿರಲು ಮೌಕ್ತಿಕದ
ಅಂದಣವದೆತ್ತಿರಲು ಅಂದವೆನೆ ಪರರೆಲ್ಲ
ಹಿಂದಣಾ ದಿನಕಿಂತ ಸಂಧಿಸಿದ ಈ ರಜನಿ
ಭಾರತದಿ ಬಂತು ಹೊಳಲು

ಚಂದಿರನು ತಂಬೆಳಕ ನಗುವಿಡಲು ಅಪಹಾಸ
ದಂದಣವನೆತ್ತಿರಲು ಲಗುಬಿಗಿಯ ಪರರಾಳು
ಮಂದಿಗಳು ತಿಳಿದೇಳಲಗೊ ! ಯೋಗಿ ಕರೆಯುತಿರೆ
ಬಾರೆನುತ ಬಂತು ಹೊಳಲು

ಕೀಳಕೀಳಲಿ ಪುಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಮೇಲೇರುತಲಿ
ಅಳುತಲಿ ಜನಮನವ ಶೂಲಕೊಡ್ಡತ ಸುರಿಸಿ
ಬಾಳ ಜೀವನ ಜಲವನಾಲಿಯರಿಯದಲಳಿಯೆ
ಜನರಿಳಿದು ಬಂದ ಹೊಳಲು

ಕಾಳು ಕಡ್ಡಿಯ ತೂರಿ ಮೇಲೆ ಮೇಲಾರಿಸುತ
ನಾಳಿನಾ ನವಯುಗಕೆ ಮೇಲೆನಿಸ ಬೀಜಗಳ
ಹೊಳುವರು ಬರಲಾಗಿ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆಯನುತ
ಜನಜನದ ನುಡಿಯ ಹೊಳಲು

ಇದು ವಹ್ನಿಗಿರಿ ಇದುವೆ ಮಳೆವಹ್ನಿ ಹೊಳೆವಹ್ನಿ !
ಇದುವುಕ್ಕಿ ಧರೆಯೆಲ್ಲ ತಳಮಳಿಸಿ ನಡುಗುತ್ತಿದೆ
ಅದೊ ! ಸೊಕ್ಕಿದಾಭಾವ ! ತಳಹದಿಯು ಕುಸಿಬಿತ್ತು !
ಮರಳುತಿಹ ಯುಗದ ಹೊಳಲು

ಇದು ಸಿಡಿಲು ಕಾರ್ಮೋಡ ಪ್ರಳಯ ಜಲಧಾರೆಯಿವು
 ಇದು ಝರಿಯ ಜಲಧಾರೆ ಇಳಿಗಿಳಿವ ದೇವನದಿ !
 ಅದೋ ! ವಹ್ನಿ ಕಬ್ಬಿಗೆಯು ಅಳಿದವಿವು ಸಿಡಿದವವು
 ಚರಕದರೆ ತಿರುಗೆ ! ಹೊಳಲು

ವಿಷಘಳಿಗೆ ಪರಜನಕೆ ಮಧುಯೋಗ ಭಾರತಕೆ
 ಹಸಿದು ಶಂಕರಿ ನಿಲ್ಲಲದು ಪ್ರಲಯ ಪರಜನಕೆ
 ಬಸಿಯಲಂಧಕ ರುಧಿರವದುನೆಲಕೆ ಶ್ರೀ ಶಾಂತಿ
 ಎನುತೆನುವ ನರರ ಹೊಳಲು

ಹಸುಳೆಯಂದದಿ ನಕ್ಕು ಮಧುರ ಭಾವವ ಬೀರಿ
 ಹೊಸತೆರನ ಜಿಹ್ವೆಯಲಿ ಸುಧೆಯ ಜಾಹ್ನವಿಯುದಿಸೆ
 ಹೊಸಯುಗದ ಗಂಧವಹನಿದೊ ಗಾಂಧಿ ಏಳುತಿಹ
 ಎನುತೆನುವ ನಾಡ ! ಹೊಳಲು

ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲ ಉದಧಿಗಳು ಎಚ್ಚಿತ್ತು !
 ಎಲ್ಲೆಲ್ಲು ಸಲ್ಲಾಪ ಕುದಿವ ಮನದಾಶಯದ
 ಹೊಲ್ಲೆ ಹದ ಸುಳಿವಿರದ ! ಮಧುಯುಗವು ಮರಳುತಿರೆ
 ಉಲ್ಲಾಸದೊರೆಯ ಹೊಳಲು

ದ್ವಾರ ತೋರಣಾದಿಯಿಲ್ಲ
ಬಿಜಯಿಸೈ ! ಅತಿಥಿಯೆ !
ದ್ವಾರ ದರ್ಶನಾದಿಯಿಲ್ಲ
ಬಿಜಯಿಸೈ ಪಧಿಕನೆ

ಸಾಗಿ ಮುಂದೆ ನೀಡುಅಲ್ಲ
ಅತ್ತಲಲ್ಲಿ ಕರಗಳ !
ರಾಗಿಣಿಯರು ಬಂದರಲ್ಲಿ
ಮತ್ತಕಾಶಿನಿಯರು !

ಇಲ್ಲಿ ಸಾಲಗೊಂಬೆ ನೋಡು
ನೋಡು ಕೈಸಾಲೆಯ !
ಇಲ್ಲಿ ಏರುಗಲ್ಲ ರಾಜಿ
ನೋಡು ನೈಭೋಗವ !

ಭೋಗ ಸಾಧ್ಯ ಸ್ವಪ್ನ ಸುಧೆಯ
ದೆಂದೆಯಾ ಈ ದಿನ
ಯೋಗ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬ ರೂಪಿ
ನೆಂದೆಯಾ ! ಈ ದಿನ !

ಏಳುನೆಲೆಯ ಶಿರಿಯನಲ್ಲಿ
ಶೀಲನೀ ಕಂಡೆಯ
ಭಾಳವುಂಡು ದಣಿದೆನೆಂದು
ಲೋಲನೀನೆಂದೆಯ !

ಇಷ್ಟ ರೂಪು ನೋಡಿ ದಿಟ್ಟಿ
ನೊಂದುದೇ ನೆಂಬೆಯ
ಇಷ್ಟ ದೈವ ! ಕಾಣಲಿಲ್ಲ !
ನೆಂದಿತೇ ಹೃದಯವು !

ಶಿಲ್ಪಿ

ಕೆಂಪು ವಜ್ರ ನೀಲ ಪುಷ್ಯ
ರಾಗ ಮೈಡೂರ್ಯವು
ಚಂಪರಾಗ ಚಂದ್ರಕಾಂತ
ನಾಗ ಗೋಮೇಧಿಕ

ಇಂತು ನೋಡಿ ಒಡೆದು ಕಡೆದು
ತಿಕ್ಕಿ ನಾನಿಕ್ಕಿದೆ
ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಣೆಯಿಟ್ಟು
ಮಿಕ್ಕುವನ್ನಿಕ್ಕಿದೆ

ಇಡಲು ಕಳಸ ಗೋಪುರಾದಿ
ರತುನ ಮಂದಿರಕೆನೆ
ನುಡಿಯ ಗಣಿಗಳಿಂದ ತೆಗೆದೆ
ರತುನ ಗಲ್ಲಿಂಬವ

ಹೂಡಿ ನೋಡಿ ತೋರಣಾದಿ
ಅಕ್ಷರಾಲಯಕೆನೆ
ಜೋಡಿಸಿಹೆನು ರೂಢಿಯೊಳಗೆ
ಅಕ್ಷರಾಲಯವಿದ

ಕಣ್ಣೆನೆಂದು ಉಣ್ಣೆ ದಂಢ
ರೂಪ ಸೌಂದರ್ಯವು !
ಅಣ್ಣ ಕೇಳು ಹೊಳೆದವಿಲ್ಲಿ
ರೂಪ ರಾಗಾದಿಯು

ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ಕಾಂತೆಯನ್ನು
ಕಾಂತೆಯೆಲ್ಲೆಂದಿತೆ ?
ಜಾಣ ತಿರುಗು ವಳಗೆ ನೋಡು
ಕ್ಲಾಂತ ! ನೀ ಮುಂಗಡೆ.

ಬಿಗಿದು ಆಶೆ ಬಿಗಿದು ಉಹೆ
ಮುಗುದ ! ಮೆಲ್ಲನಡಿಯಿಡು
ಮುಗಲಿನಂತೆ ತೆರೆಯ ಕಡೆಗೆ
ಮುಗುದ ! ಮೆಲ್ಲನಡಿಯಿಡು.

ಎಳು ಹೊಸಿಲ ದಾಟಿ ಬೇಕು
ಎಳು ತೆರೆಯ ಹಾರಿಸಿ
ಎಳು ವರಣ ಜೋತಿ ರಾಜಿ
ಎಳ ನೀ ದಾಟುವೆ.

ತೆರೆಯ ಶೆಳೆದು ನೋಡು ವಳಗೆ
ಇರುವ ಮೂರ್ತಿ ಯಾವುದು ?
ಶಿರಿನಿಕೇತನಕ್ಕೆ ಈಕೆ
ಅರಿಯೆ ನೀ ರಾಣಿಯು !

ಬಲ್ಲೆ ಬಲ್ಲೆ ! ನೀನು ಇವಳ
ಬಲ್ಲಿಯೈಯ್ಯ ! ಅತಿಥಿಯೆ !
ಚಲ್ವ ರೂಹ ತೇಜದಲ್ಲಿ
ಎಲ್ಲೋ ನೀ ಮಿಂದಿಹೆ.

ಇದುವೆ ಪದುಮವನ್ನು ಹುಡಕಿ
ಭ್ರಮರ ಕೋರಿಕೆಗಳು
ಚದುರ ! ತಿರುಗಿ ಯೇಳು ಲೋಕ
ಅಮಮ ! ಹಿಂದಿಗುವೆ.

ಹೃದಯ ರಮೆಯನದಯಳೆಂದು
ವಿರಹ ನೀ ನೊಂದೆಯ ?
ಚದುರೆಯನ್ನು ವಿರಹ ಮನವು
ಅರಸಿ ಕಾಣದಿದ್ದಿತೇ ?

ನೀನು ಕಂಡು ಭ್ರಮಿಸಿ ಪೋದ
ನಾಳೆಯೆಂಬಾದಿನ
ರಾಣಿ ! ನಿನ್ನ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲ
ಭಾಳ ಮೈಮರೆತಿರೆ

ಚಂಡಬಲರು ದೈತ್ಯ ಸುತರು
ದೂರ ನೀರವರಿ !
ಕಂಡು ಶಿಳಿದು ಪ್ರಾಯದವಳ
ನೀರು ಯೇಳ ರಾಚಿಗೆ !

ರಸಿಕ ! ನಿನ್ನನೆನಹಿನಲ್ಲಿ ಕನಲುತಿದೀ ಕೆಯ
ಸಸಿಯ ಮೊಗವ ಕಂಡೆನೊಮ್ಮೆ ಕನಸ ಸಂಚರಿಯಲಿ.

ಕಮಲ ನಾಳ ದೊಳಗೆ ಯಿಳಿದು ಕಂಡೆ ನಾ ಶಿರೆಮನೆ.
ರಮಣಿ ಇವಳ ಬಿಡಿಸಿತಂದೆ ಪುಂಡರಂ ಖಂಡಿಸಿ.

ನುಡಿಯ ಲಲಿತ ಗೃಹವ ಕಟ್ಟ ಕುವರಿಯನ್ನಿಟ್ಟನು.
ಒಡನೆ ಭಲವ ಹಿಡಿದವಳವಳು ಅವನ ತೋರನುತಲಿ !

ರತುನ ದ್ವಾರ ಮುಚ್ಚಿದಿಹುದು ಸತತ ರಾಗಿಣಿಯರು
ಪಥಿಕ ! ರಸಿಕ ! ಬರುವನೆಂದು ಸತತ ಕಾದಿರುವರು !

ಸುಗ್ಗಿಯ ಕುಣಿತದ ಕೋಲಾಟ

ಟಗರನು ಕೂಡಲು ಗೂಳಿಯು ಬಂದು
ಚಿಗುರಿದ ಬೇವಿಗೆ ಬೆಲ್ಲವು ಸಂದು
ಸಾಗಿತು ಕರಗವು ಕಬ್ಬಿನ ಗಾಣ
ಈಗೀಗ ಹೊರಟೆವೆ ಹುಮ್ಮಿನ ಕಂಪು
ಭುಯ್ಯೋ, ಭುಯ್ಯೋ, ಭಂಭರ ಭುಯ್ಯೋ
|| ಹುಯ್ಯೋ, ಹುಯ್ಯೋ, ಹುಮ್ಮಿನ ಕೋಲ ||

ಅವಳಿಯ ಕೂಟವ ನಳ್ಳಿಯು ನೋಡೆ
ಜವದೊಳು ಬಂದಿತು ವಡ್ಡಂತಿಯೂಟೆ
ಧಾವತಿಯಿತ್ತವು ಬಿತ್ತನೆ ಬೇಗೆ
ಭಾವಿಸಿ ಬಂದಿತು ಮುಂಗಾರ ಮಿಂಚು
ಹುಯ್ಯೋ, ಹುಯ್ಯೋ, ವಾನಕ ಮಜ್ಜೆಗೆ
|| ಹುಯ್ಯೋ, ಹುಯ್ಯೋ, ಗಂಗೆಯ ಕೋಲ ||

ಓಡಲು ಅಂಗನೆ ಸಿಂಗನ ಮುಂದೆ
ಆಡಲು ಅಂಗಳದೆಲ್ಲೆಲ್ಲ ಗಂಗೆ
ಕಾಡಿಸೆ ಪಡುವಣ ಮೋಡವ ಸಿಡಿಲು
ಆಡಿತು ಭಾದ್ರದ ಮುಡಿಯೆಲ್ಲ ಸಡಲಿ
ಸುಯ್ಯೋ, ಸುಯ್ಯೋ, ಜಡಿಮಳೆ ಸುಯ್ಯೋ
|| ಹುಯ್ಯಲು ಜಡಿಮಳೆ ಹುಯ್ಯಿರಿ ಕೋಲ ||

ತಕ್ಕಡಿ ಯಾಡಿಸಿ ಚೇನ ಕೊಂಡಿ
 ವಕ್ಕಲ ಮಕ್ಕಳ ಬೊಕ್ಕಸ ಬಿರಿಯು
 ಜೋಕು ದೀಪಾವಳಿ ಅಂಬಿನ ನೌಮಿ
 ಹಾಕು ಚಾಮುಂಡಿಗೆ ಹಣ್ಣಿನ ದಾನ
 ಹುಯ್ಯೋ, ದೀಪ ಸಹಸ್ರಕೆ ಹುಯ್ಯೋ
 || ಹುಯ್ಯೋ ಭಾವ ! ಬನ್ನಿಯ ಕೋಲ ||

ಬಿಲ್ಲೆದ್ದು ಬಾಗಲು ಹೋತನ ಮುಂದೆ
 ಎಲ್ಲ ಮಂದೇವರು ಹತ್ತಿತು ತೇರ
 ವಾಲಾಡುತ್ತಿತ್ತಲೆ ಪರಿಸೆಗೆ ಬಾರೋ
 ತೇಲಾಡಿದಾಮೋಡವೆಲ್ಲಿದೆ ನೋಡೋ
 ತುಯ್ಯೋ, ತುಯ್ಯೋ, ತೇರಿನ ಮಿಣಿಯ
 || ಹುಯ್ಯೋ, ಹುಯ್ಯೋ, ದೇವರ ಕೋಲ ||

ಮಡಕೆಯಲಾಡಲು ಮೀನಿನ ಬಾಲ
 ಮೃಡನವ ತಪಸಲಿ ಕೂರುವ ಕಾಲ
 ಕಾಡುವ ಮಾಗಿಗೆ ಧಾವಳಿ ಜೋಡಿ
 ಜೋಡು ಕಂಗ್ಗಂಬಳಿ ಕಾಮನ ದಿನಕೆ
 ಕಾಯೋ ಕಾಯೋ ಕಾಮನ ಬೆಂಕಿ
 || ಹುಯ್ಯೋ, ಹುಯ್ಯೋ, ಭಾಗ್ಯದ ಕೋಲ ||

ಚಿಟ್ಟೆ

ನಿತ್ಯ ನಿತ್ಯ ಪಾರಿಜಾತ
ಚಂಪ ಮಂದಾರವು
ಮರವು ಗಿಡವು ಬೇರ ಬಳಿಗೆ
ಸುಮವ ಸಲಿಸಲು
ಭೂಮಿ ತಾಯಿ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣ
ದರಳ ನಿವುಗಳ
ಮಾಲೆಯೆತ್ತಿ ಪ್ರೇಮದಿಂದ
ಮೇಲೆ ಎಸೆವಳು.
ವ್ಯೋಮವದನು ಎತ್ತಿ ಜಗಕೆ
ನೋಡಿರೆನುವನು

|| ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಕಾಮಹಾರವೆಂದು ತೋರ್ಪನು ||

ಬೇವನದನು ಪ್ರೇಮಹಾರ
ಕೊರಳಲಿಡುವನು !
ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣ ಹೂವ ಬಿಡಿಸಿ
ಜೋಡಿ ಮಾಡುವ.
ಚಿಣ್ಣ ರೆದುರು ಕುಣಿಯಿರೆಂದು
ಕೆಳಗೆ ಹಾಕುವ.
ಹುಡುಗರವನು ಚಿಟ್ಟೆಯೆಂದು
ಹಿಡಿಯ ಪೋಪರು !
ಹಿಡಿಗೆ ಸಿಗದೆ ಹೂವ ನುಡಿಸಿ
ಚಿಟ್ಟೆ ಪೋಪವು !

ಏನು ಪಾಡಲಿ

ಏನ ಪಾಡಲಿ ನಿನ್ನ ಆಮೋದಕೆಂದು
ನೀನಿತ್ತು ಪ್ರೇರಣೆಯು ನಿನ್ನದೀ ಮುರುಳಿ
ಘನ ಪದಕೆ ಪದವಿಟ್ಟು ಧನಿ ಧನಿಯ ಧಾಟಿಯಲಿ
ಘನವರಣ ಹನಿರಸದ ಬಲು ಸಿವುರಿನ
ಎಣಿಸಿಟ್ಟ ಪ್ರಾಸಗಳ ಜೋಡಿಸಿದ ಮೇಣಗಳ
ಕಣಕಣನೆ ದನಿಗೊಡುವ ಗಜ ಗಬ್ಬುಬೇಕೆ

ಕಿರಿ ಪಿರಿಯ ನವನುಡಿಯ ಹೊಳೆ ಹೊನ್ನ ಸರಿಗೆಯಲಿ
ಸರಿದಿಟ್ಟು ತರತರದ್ದುಸಿರಿರಾಗ ವರಸೆಯಲಿ
ಮರಮರಳಿ ಶೃತಿನೋಡಿ ಹೊಂಗಳಲ ಪ್ರಾಣಗಳ
ಬೆರಳಲ್ಲಿ ನುಡಿಸುತ್ತ ಮನ ಮರೆಸಲೊ

ಹೊಸಪದವ ಹಳೆಪದವ ಹೊಸದಿಟ್ಟು ಹೊಸಪರಿಯ
ಹೊಸಧಾಟಿ ಹೊಸಭಾವ ಮೊಸೆನ್ನೊಂದು ಲಾವಣಿಯ
ನಸುನಗುತ ರಸವರಿದು ನೀ ಮೋದ ಪಡುವಂಥ
ಮಿಸುನಿಯಾ ಸ್ಪರ್ಶದಾ ಕೃತಿಯೊಂದು ಬೇಕೋ

ಚಳವಳಿಯ ಭಾವಕೆನೆ ಕಿಡಿ ಇಡುವ ಪದಗಳಿವು
ತಿಳಿವಟ್ಟು ಅಸಿತವಿದಕೆದೆ ಭಕುತ ಮನಧವಿಸು
ಹೊಳೆಯಾಯ್ತು ಗುಪ್ತಾಗಿ ಉಕ್ಕುತಿದೆ ಜ್ವಾಲೆಯಿದು
ತಿಳಿಹು ಮನದಿಷ್ಟಾರ್ಥ ಪಾಡಲೇನ

ಗುಡ್ಡ ಕಾಡಿನ ರೂಪು ಅಡ್ಡವಿಸಿ ವರಣಿಸಲೊ
ಗುಡ್ಡದಿಂ ಧಡಧಡನೆ ಹಾವುರದ ಶೃತಿಗೆ ?
ಹೆಡ್ಡರಲ್ಲರು ಕೂಡಿ ಧೂಳ ರಾರವದಲ್ಲಿ
ಅಡ್ಡಾಡಿ ಮೈಮರವ ಪರಿಯ ಬಣ್ಣಿಸಲೊ ?

ನಗರಗಳು ಬೆಳೆದಳಿದು ಹನುಮ ಭೀಮರು ಎದ್ದು
ಜಗವ ತಲ್ಲಣಗೊಳಿಸೆ ! ಕಂತಿ ಪಂಪರ ಕವಿತೆ !
ಚಿಗಿದು ಮೊಳಗಲು ! ಇಳೆಯು ನಲಿದೊಲಿಯು ತಿರುವಾಗ !
ಜಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳದಿಳಿದ ಕಥೆಗಳವು ಜೀಕೆ ?

ಆದಿ ಕವಿಯಿಂದೀಚೆ ಪದಶಿಲ್ಪಿಗಳನೆಲ್ಲ
ಸೋದರರ ! ಕೊಳಲ ಭಾಂಧವರನ್ನು ಮಾಯೆಯಲಿ
ಓದದರ ಮುಂದೆತ್ತಿ ಸುಳಿದಾಡಿಸುತಲಿನ್ನು
ಹೋದ ವೈಭವವನ್ನು ಕಾಣಿಸಲೊ ಕನಸಲ್ಲಿ ?

ಇದ್ದಾಗ ಕರೆ ಎನದೆ ಕೂಡೆನದೆ ಕೊಳ್ಳೆನದೆ
ಹೊಯ್ದೆಸೆದ ಕಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೂತಿಟ್ಟ ಭಕ್ತನನು
ಮುದ್ದಿಟ್ಟು ! ಕಡೆಕಡೆಗೆ ಪಾಡುವರು ರಗಳೆಗಳ !
ಸುಯ್ದಿದ್ದು ಮನವದನು ಪೇಳುತ್ತಿದೆ ಕೇಳೈ !

ಗೆಳೆಯರಾಗುಂಪಿನದು ಮಧುಯುಗದ ! ಮುಧುಗಾನ
ಮೊಳಗುತ್ತಿದೆ ಮಹಿಷೂರ ಹೊಂಗಳಲ ! ಸವಿಗಾನ
ಬಲು ರವದ ಹೆದ್ದುಂಬೆ ! ಹೊಯ್ಸಳನ ಹೆಗ್ಗಾನ
ನಿಲದಿನ್ನು ಪೇಳೈ ಪಾಲಿಸಪ್ಪಣೆಯ

ಸಾಂತಾಳಿ

ಅದುರುವ ಅಧರವಲಿರುವುದು ಗಾನವು
ವದಗಿದ ಕುಸುಮವು ತುರುಬಿನಲಿ
ಕಳಕಳ ರವದಲಿ ನುಣುಪಿನ ಬೆಣಚಲಿ
—ಸುಳಿಯುವ ಹೊಳೆಯೋ ಯಾರೆಲೆನೀ—

ಕೆಲಸಕೆ ನಲಿವವು ನಿನ್ನಂಗಗಳು
ಅಲಸದೆ ನಡುನಡು ನಗುವದದೇಂ
ಮಂಜುಳ ಮಾತಿನ ಇಂಗಿತವೇನದು
—ಅಂಜದ ಕಂಗಳ ಭಾಷೆಯದೇಂ—

ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯುವ ! ಸೊಕ್ಕಿ ಬೀಳುವ
ನಕ್ಕ ನಗುವದು ಜಲವಾತ !
ಎರುವ ಬೆಟ್ಟದ ಬೆನ್ನಿಂದಿಳಿಗೆ
—ಹಾರುವ ಝರಿಯೋ ಯಾರೆಲೆ ನೀಂ—

ಯಾರಿಗೆ ಅರಮನೆ ಕಟ್ಟುವೆ ನಗುವಿನ
ಗಾರೆಯ ಗಚ್ಚಲಿ ಪೇಳೆಲೆ ನಾರಿ !
ಸೇರದು ಅಲಸಿಕೆ ಪೋರಿಯ ರೂಪಿಗೆ
—ನಾರಿಯು ನೋಡಲು ಸಾಂತಾಳಿ—

ಊರಿದೆ ಬಿದರಿನ ಮೆಳೆಗಳ ನಡುವಲಿ
ಮೂರೇ ಕೂಗಿನ ದೂರವದು !
ದಾರಿಯ ಹಿಡಿದಳು ಸಂಜೆಯ ವೇಳೆಗೆ
—ನಾರಿಯು ಹಾಡಿನ ಹೊಳೆಯಾಕೆ—

ಬಲು ದೂರದಲಿದೆ ಹಾಯುವ ಹಳ್ಳವು.
 ಬಳಸುತ ಕಮಲದ ಕೆರೆಯನ್ನು
 ಹೊಕ್ಕಳು ತಾಳ ಖಜೂರದ ಗುತ್ತಿಯ
 —ಉಕ್ಕುವ ಗಾನಕೆ ಕಡೆಯಿರದೆ—

ಬಳಿ ಬಳಿ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿಂದಿತ್ತಲು
 ಕೊಳಲಿನ ನುಡಿಗಳು ಮೊಳಗುತ್ತಿವೆ
 ಅಂಗವು ಅದುರಿ ಕದಂಬದ ವನದಲಿ
 —ಮಂಗಳ ನೋಟವು ಗೋಧೂಳಿಯಲಿ—

ಡಂಕಣ ತಿಲುಪಿಯು ಕತ್ತಿದನೇನೈ
 ಕಂಕಣನುಸಿರನು ಕೊಟ್ಟಹನೇ
 ಕಪ್ಪನೆ ಕಲ್ಲಿನ ಅಪ್ಪರ ಮೂರತಿ !
 —ತಪ್ಪಿತೆ ಮೂಲೆಯ ಮದನನ ! ಕೀಲು—

ಮೇದಿನಿ ಮೂಲೆಯ ಮದನನ ಕೈಯ್ಯ
 ಮಾದರಿ ಗೊಂಬೆಯು ಸಾಂತಾಳ !
 ತೋರುವ ನಗುವಿನ ಹಾರುವ ನಿಯಮ !
 —ನಾರಿಯು ನೋಡಲು ಸಾಂತಾಳಿ—

ಭಂಡಾರ

ಅರಳಿ ದಳದಳ ಸುರಿಯೆ ರಜಕಣ-ಹರಿಯೆ ಮಧುರಸ ಮೆರೆಯೆ ದುಂಬಿಯು
ತಿರುಳಭಾವಕೆ ಹರಿಯೆ ವೀರ್ಯವು ಗೂಢ ತೆರದೊಳಗೆ
ಹೊರಗಣಾರ್ಥಕ ಸರದಿ ಕಳೆಯಲು-ಇರದು ಮಧುರಸವಿರದು ಶುಭರಜ
ವಿರದು ರಂಗಿನಪೆಂಪದಾವದು ಬಲಿಯೆ ಬಂಡಾರ.

× × × × × × × ×

ಹೊರಳಿ ಧ್ವಜಪಠ ಸುಳಿದು ಹೊಂಬೊಗೆ
ಹರಿದು ಹೊಗಳಿಕೆ ಮೊರೆಯೆ ಕವಿಗಳು
ಭರತಭುವಿಯಲಿ ವೀರ್ಯ ಹರಿಯಿತು ತಿರುಳಿನಂತರಕೆ
ಹೊರಗಣಾರ್ಥಕ ಸರದಿ ಕಳೆಯಿತು !
ಇರದೆ ಹೊಂಬೊಗೆಯಿರದೆ ಹೊಗಳಿಕೆ !

ಸುರಳಿ ಧ್ವಜಪಠ ಸುರಟೆ ಭವಸುಖ ಬಲಿತು ಭಂಡಾರ !
ನಾಡಹೃದಯವು ಸೊರಗಿ ಸುರುಟಿದೆ-ಆಡುವಾಕಳೆಯಿಲ್ಲ ಮೊಗದಲಿ
ನೋಡೆನೆಂಬೊಡೆ ನೆಳಲ ಕಾಣೆನು ಪೂರ್ವ ಶುಭಯುಗದ !
ನಾಡು ಬಲಿತಿಹ ಬೀಜಕೋಶವು-ಬೀಡು ಪೂರ್ವದ ಬೀಜ ಭಾಗ್ಯಕೆ !
ನಾಡು ಸೊರಗಿದ ನಾಡು ನಮ್ಮದು ! ಬಿರಿವ ಭಂಡಾರ !
ವ್ಯಾಸನಾವಾಲೀಕಿ ಮೊದಲಾ-ದೇಸು ಕವಿಗಳು ವಕ್ಕಿ ತೂರುತ
ಭಾಸುರಾತ್ಮಕ ಭಾವವೆಲ್ಲವ ಕಾವ್ಯಕಣಜದಲಿ
ವಸನಿಟ್ಟರೋ ! ಯೋಗಮಾರ್ಗದೊ-ಳಾಸುಯೋಗದ ಸುಗ್ಗ ಕಳೆಯಿತು !
ಈಸುಕಾವ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಕೇಳಿರ ರತುನ ಭಂಡಾರ !
ಜಂಬುದ್ವೀಪವು ಬಿರಿವಬೊಕ್ಕಸ ! ನಂಬಿನಂಬಿರಿ! ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯಗ
ಳೆಂಬ ಮೋಟೆಗಳೆಲ್ಲ ಬಿರಿವವು ನಾಳೆ ಶುಭಯುಗಕೆ !

ಬೇಸರನಾಗಿದೆ ನಗರದಲಾಟ

ಧೂಸರ ಧೂಳಿನ ಜೀವನವು

ಅಶಿಸಿ ಚಿಗುರೊಳಗಾಡಿತ್ತು ಗಾಳಿ

ಉ ದ ಯ

ರಾ ಗ

ಭಾಷೆಗೆ ನಿಲುಕದ ಭಾವಕೆ ಬೆಂದು.

ಬೇಗ ನಡೀ ಹೊರಡೇಳು ನಡೀ

ಕೂಗಿದಳಾವಳೊ ಕಾಡಕಿನ್ನರಿಯು

ಸೂಟಿಯು ಸಂದರೆ ನಂದಿಯ ಕೂಟ

ನೊಟಕೆ ಹಬ್ಬವು ಜೋಗದ ಪಾತ

ಮಾಟದ ಪುತ್ಥಳಿ ಬೇಲೂರ ನೋಟ

ಆಟದಲೇರಲು ದತ್ತನ ಸೀಟ.

ಬೇಗನಡೀ ನಡಿ ಬೇಗನಡೀ

ಕೂಗಿತು ಕಾಡಿಸಿ ನಾಡವೈತಾಳೇ !

ಅ ಯತಿ ಪರ್ವತ ಕಳೆಗಳ ಸುಟ್ಟು

ಕಾಯುತಲಿಹುದಿನ್ನು ಜೀವನ ಘನಗೆ

ಬಾಯಾರಿದೊಪಕ್ಕೆ ಬೇಯುತಲಿಹುದು

ಅಯತದಿಂಬಹ ಮುಂಗಾರ ಹನಿಗೆ.

ಬೇಗನಡೀ ಹೊರಡೇಳುನಡೀ

ಕೂಗಿದಳಾವಳೊ ಕಾಡಕಿನ್ನರಿಯು !

ಪಡವಣ ಮಣಲೆದ್ದು ಹೂಣಿದೆ ಲಿಂಗ

ಅಡಿಯಿಡು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಗೆದು ನೋಡುವಣ

ಮುಡಿಯೆಲ್ಲ ಸಡಲಿದೆ ವನದೇವಿಗೇಕೊ

ನಡಿನಡಿ ! ಯಾತಂಕವೇನೆಂದು ಬಗೆವೆ.

ಬೇಗನಡೀ ನಡಿ ಏಳುನಡೀ

ಕೂಗಿತು ಕಾತರಗೊಂಡಿಹ ನಾಡು !

ಕೋಗಿಲೆ ಪಾಡಲು ಕೇಕೆಯು ಕುಣಿಯೆ
 ಕೂಗಲು ನಿರ್ಝರಿ ತೂಗಿ ಮಂಜರಿಯು
 ಬಾಗಲು ತೆನೆಗಳು ರೇಗಲು ವೀಚಿ
 ಈಗಿದ್ದು ಬಂದರೆ ಬಾರೆನೆ ವನವು.
 ಬೇಗನಡೀ ಹೊರಡೇಳು ನಡೀ !
 ಕೂಗಿತು ನಾಳಿನ ಕೇದಿಗೆ ಸುಳಿದು.

ವೂವು ವೂವಾಡಲು ಕಂಬನಿದುಂಬಿ
 ಆವರಿಸುತಲಿಹುದಾಯ್ಕರ ಕಂಪು
 ಭಾವದ ಗರಿಯೇರು ಜಾಗರ ಮನವೆ
 ಜೀವನದರಳನು ಅರುಣಗೊಪ್ಪಿಸುವೆ.
 ಬೇಗನಡೀ ಮನ ಓಡುನಡೀ
 ಕೂಗಿತು ಕಾಹಳಿ ನಾಳೆಯ ನೆನೆದು !

ಕಾವೇರಿ ! ಎಚ್ಚತ್ತು ಪಾಡುತಲಿಹಳು
 ಸಾವೇರಿ ರಾಗದ ಗಾನ ಗೀತೆಗಳ
 ನಾವೇರಿ ಪೋಗುವ ಜಾಗರದವರು
 ಭಾವ ವಿಮಾನದೊಳರುಣ ದಿಬ್ಬಣಕೆ.
 ಬೇಗನಡೀ ಹೊರಡೇಳು ನಡೀ
 ಕೂಗಿತು ಖಂಡಿತ ನಾಡವೈತಾಳೆ !

ಅಶ್ವಂಕ

ಕುಂಟೆಯೊಲು ಕುಂಟಾಗಿ ಭಂಟತನಕಂಟಾಗಿ
ಅಂಟೆಟ್ಟು ಹೊಲಸಿಟ್ಟು ಹೊಳೆಯಾಗದಿಹೆನು !

ಸಿರಿನೀಲ ಬಾನದಲಿ ಅರಿಯದೆಲೆ ತನು ಮನದ
ಕಿರುಕುಳದ ಭಾರವನು ತಿರುಗುತೆನೆ ಮೋಡ.
ಹಿಕ್ಕಿ ಹಿರಿಯುವ ಕಾರ್ಯ ಮಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದೆಂದು
ಸೊಕ್ಕಿರುವ ಹಲಧರರು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಜತೆಗೆ.
ಬಿಳಿ ಮೋಡಗಳನಟ್ಟು ಕಳೆದಿಟ್ಟು ಮತ್ತುಟ್ಟು
ತಿಳಿಯದೆಲೆ ನಿಜಮನವ ಸಿಲೆಯಾಗಿ ನಿಲುತ
ನೀಲಗನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಳದೇಹವ ನೋಡಿ
ಭಾಳನಾಚುವಳಾಕೆ ಶೈಲಸುತೆಯಾಕೆ.

ಚಿಗುರಿಲ್ಲ ಸೊಬಗಿಲ್ಲ ಮಘಮಗಿವ ಪೂವಿಲ್ಲ
ಬಿಗಿ ಮೊಗದ ಬಂಜೆಯಿದು ನಗಲಿಲ್ಲ ಹೃದಯ !
ಅರಳುವಾತಾವರೆಯ ಹರಿಯುವಾ ನೀರುಗಳ
ಹರಿಸೋಡಿ ಚಿಗಿಯುವರ ಪರುಕಿಸಲೆ ಇಲ್ಲ !
ಕೆಲಸದೀ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಲುಕಿ ಬನ್ನಣಬಟ್ಟೆ.
ಸಲೆಜೀವದುಸಿರಿಲ್ಲ ಕೊಲುತಿಹುದು ಕೆಲಸ !
ಬಿಟ್ಟು ಹಿಡಿದೆನ್ನತಾ ಮೆಟ್ಟಿಹಿಂಡುತಲಿಹುದು
ಕೆಟ್ಟಹಟದೀಜನದ ಭ್ರಷ್ಟತರ ಕೆಲಸ.
ಹೊಟ್ಟೆಗೀ ಜಾಳಿಗೆಯು ಬಟ್ಟೆಗೀ ಯೂಳಿಗವು
ಕೆಟ್ಟ ಕೆಟ್ಟನು ನಾನು ಸೃಷ್ಟಿ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ.

ಕವಿಹುದು ಬಲು ತಮವು ರವವಿಲ್ಲ ಹೊಳಹಿಲ್ಲ !
ತಿವನೊಡನೆ ನಿಲುತಿನ್ನು ಕವಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ !

ಪ್ರೇಮ

ಪ್ರೇಮ ! ವಿಚಿತ್ರ ವಸ್ತುವಾಗಿಬಿ ಜಗದಿ ! ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿ ನಿಧಾನ.
ನಿದ್ರೆಯಲದು ಜಾಗೃತಿ ! ಜಾಗೃತಿಯಲಿ ಅವ್ವುದು ನಿದ್ರೆ ಸಮಾನ.
ಪ್ರೇಮದಮಲು ಮುಸುಕುವುದಾರಿಗೆ ಅಕ್ಷಿಗಳಲಿ ಭರಪೂರ
ಎಚ್ಚರ ನಿದ್ರಾ ಎರಡೂ ಅವರಿಗೆ ಆಗಿ ಹೋಗುವುದೈ ದೂರ !

ಗಂಧವಿಲ್ಲದ ಹೂವಿನಂತೆಯೆ ಚಂದ್ರ ಚಂದ್ರಿಕಾಹೀನ !
ಹಾಗೇ ನೀರಸ ಮಾನವ ಜೀವನವಿದ್ದರೆ ಪ್ರೇಮ ವಿಹೀನ
ಪ್ರೇಮ ಸ್ವರ್ಗವು ! ಸ್ವರ್ಗ ಪ್ರೇಮವು ! ಪ್ರೇಮ ಅಶಂಕ ಅಶೋಕ.
ಈಶ್ವರಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಪ್ರೇಮನು ! ಪ್ರೇಮ ಹೃದಯದಾಲೋಕ.

ಜಗದಲಿ ಬಂದರೆ ಪೀಡೆ ಸರ್ವವೂ ಅವ್ವುದು ಹೃದಯ ಅಧೀರ !
ಅದರೆ ಸಿಹಿಸಿಹಿ ಸೊಗಸುವುದೈ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮದಾ ಪೀಡಾ.
ವ್ಯಾಕುಲವೆನಿಸದು ಪ್ರೇಮ ಪೀಡೆಯಿಂ ಯಾರದದೆಂದೂ ಪ್ರಾಣ
ಭಾಗ್ಯಹೀನ ನವ ನಿಷ್ಕರನೈ ನಿಜ ಎದೆಯವನದು ವಾಷಾಣ.

ಯಾರ ಮೇಲೆ ದಯಾದೃಷ್ಟಿ ಬೀರ್ವನೋ ಮಂಗಳ ಮಯ ಭಗವಾನ !
ಪೂರ್ಣ ಪ್ರೇಮ ಪೀಡೆಯಲಿ ಹಿಂಡುವನವನು ಆತನ ಪ್ರಾಣ !
ಯಾರಿಗೆ ಅನುಭವವಾಗಿದೆ ಪ್ರೇಮದ ಪೀಡೆಯ ಬಹು ಅನಂದ
ಆತನಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡವನಾರು ಸುಖ ! ಇಹದಲಿ ಸ್ವಚ್ಛಂದ.

ಪ್ರೇಮೋನ್ಮತ್ತ ಹೃದಯದಿ ಇರದೈ ! ಹೀನ ವಿರೋಧ ಕ್ರೋಧ !
ಮರ್ಗುಣಕಾಗದು ಪ್ರೇಮದ ಪಥದಲಿ ಮಾಡುವುದು ಅವರೋಧ !
ಪ್ರೇಮ ವೇದನಾಮುಗ್ಧ ಜನ (ಇಹರೈ) ಸುಖನಿದ್ರಾಮಯಮತ್ತ
ಪ್ರೇಮದ ಬೆಳಕನು ಕಣ್ಣಲಿ ತುಂಬಿ ನೋಳ್ವರು ಜಗವ ಸಮಸ್ತ !

ಹೂವಿನ ಮಂಜರಿ ಸಲ್ಲವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯತಮ ರೂಪ ವಿಲೋಕಿ !
ತುಂಬಿ ಹರಿವುದೈ ಮಹಾಮೋದದಿಂ ಪ್ರೇಮಿಯ ಎದೆತುಳಿಕಿ !
ನೋಡಿ ಮೊಗ್ಗನು ಮಾಡುವ ನಾತನು ಉಷ್ಣತ ಪ್ರಲಾಪ
ಎಷ್ಟರ ತನಕ ಅಡಗುವೆ ನೀನೀ ದಳಗಳ ನಡುವೆ ಗೋಪ !

ಪ್ರೇಮ ತುಂಬಿಹ ಅರ್ಧ ತೆರೆದಿಹ ಕಣ್ಣಲಿ ಶಶಿಯ ಸಹಾಸ
ಪ್ರೇಮಿಯು ಕಂಡು ಭ್ರಮಿಸುವನಾಗ ಪ್ರಿಯತಮ ಹಾಸ ವಿಕಾಸ. .
ಸರ್ವವು ಆತಗೆ ಪ್ರೇಮದ ಮಾಯೆಯು ಸಚರಾಚರ ಸಂಸಾರ
ಪ್ರೇಮ ಮಗ್ನನು ನಿತ್ಯ ಮಾಳ್ವನು ಪ್ರೇಮೋದ್ಯಾನ ವಿಹಾರ !

ಪ್ರೇಮವೇದನಾ ವೃಥಿತ ಹೃದಯದಿಂ ಮೃಥಿತ ಪ್ರೇಮೋದ್ಗಾರ
ಉಕ್ಕಿ ಭೂಮಿಯ ತುಂಬಿಬಿಡುವುದೈ ! ನವಜೀವನ ಉತ್ಸಾಹ !
ಕರುಣಾಭರದೀ ಪ್ರೇಮ ಕಂಬನಿ ಸುರಿವುದು ಸುಧೆಯ ಸಮಾನ
ನೆನಿಸುತ ದಯೆಯ ಬೇರನು ಕೊಡುವುದು ಜಗಕಾಶ್ರಯದಾನ !

ಜನಜನದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮೀಕಾಂಬನು ಪ್ರಿಯತಮನಾಕಾಂತಿ
ಅದರಿಂದಾತಗೆ ಲೋಕಸೇವೆಯೊಳ್ ದೊರಕುವುದು ಅತಿಶಾಂತಿ.
ಪೀಡಿತನಾಪೀಡೆ-ಕ್ಷುದಿತನ ಹಸಿವೇ-ತ್ಯಸಿತನ ದಾಹ-
ಕಳೆದು ನಿರಾಶ್ರಯ-ಆಶಾರಹಿತಗೆ ಕೊಡುವನು ಉತ್ಸಾಹ !

ಕೃತಿತ ಜಾತಿಯ ಉನ್ನತಿಗೈಸಿ ನಿವಾರಿಸಿ ಕಂಟಕ ದೂರ
ಪ್ರೇಮೀ ಪರಮ ತೃಪ್ತನಪ್ಪನು ಅಹ್ಲಾದಿತ ಭರಪೂರ.
ದಯೆ ! ಕರ್ತವ್ಯ ! ಎಂಬುದಿಲ್ಲ-ಅಲ್ಲ ! ಆತನದಾರಿಗು ದಾಸ !
ಆಶಿಷನಾತನು ಸದಾ ನೋಡಲು ಪ್ರಿಯತಮ ರೂಪ ವಿಕಾಸ.
ರೂಪವೆಲ್ಲಿದೆ ? ಆರ್ತಮುಖದಲಿ-ಪ್ರಕೃತಹರ್ಷದ ಹಾಸ
ಆಗುವುದೆಂದು ! ಉದಿತವಾಗಲೇ ಪ್ರಿಯತಮ ರೂಪವಿಕಾಸ

[ಶ್ರೀ ಕವಿವರ ರಾಮನರೇಶಜೀ ತ್ರಿಪಾಠಿಯವರ ಹಿಂದೀ 'ಮಿಲನ' ದೀಪ]

ನಾವಿಕರು

|| ನಾವಿಕರಾವಿಹೆವು ಜೀವಾಣವದಲ್ಲ ತೇಲು ತ್ತಿಹೆವು ||

ನಾವು ಜನುಮದ ನಾವೆ ಯೇರ್ದೆವು
ಸಾವು ನೋವನು ದೂರಲಿರುವೆವು
ಜೀವಕಕ್ಷರ ಭಾವ ಹೊಳೆಯಲಿ
—ಜಾವ ಜಾವಕೆ ನಾಡನೆನಹಲಿ—

ಅಲ್ಲಿತೆರೆ ಕೊರೆ ಕಲ್ಲು ಸುಳಿಯಿವೆ !
ಇಲ್ಲಿ ಹೂಡಿರಿ ! ದೋಣಿಯೆನ್ನುತ
ಎಲ್ಲಸಾಗರ ನಾಭಿಯಲ್ಲಿರೆ !
—ಚಲ್ವಬುದ್ದನ ಗರುಡದೀಪವು—
ನುಡಿದು ನಡೆಯುತ ತೇದು ತೊಳೆಯುತ
ಗಡಿಯ ಬೆಳಗುತ ನಿತ್ಯ ಜೀವನ-
ಉಡಿಗೆ ಯುಡಿಸುತ ತಿನ್ನಿನಲಿವೆಡೆ
—ಒಡನೆ ಯಾಡಲಿ ಗಾಂಧಿರೂಹದು—

ನೋಡಿನಲಿಯಲು-ಹೂಡಿದಣಿಯಲು
ಕೂಡೆಕರೆಯಲು-ಜೋಡಿಗತಿಧಿಯ !
ಕಾಡಿರವಿಠಾ ಕೂರಜಿಹ್ವೆಯು
—ಹಾಡಕಲಿಸಲಿ ನಾಡನೆನಹನ—

ನಲವುನೋವಿನ ಉಬ್ಬರಿಳಿತವ
ಗೆಲಿದು ತೇಲಲು ಜೀವಜಲಧಿಯ
ಲಿಳಿದು ಹೊರಟೆವು ! ನಾಡನೆನಹನೊ
—ಳಳಿವುದುಳವುದ ಬಲ್ಲ ನಾತನು— ನಾವಿಕರಾವಿಹೆವು

ನರ-ವಾನರ

ಕಾಡಿನ ಕೋತಿ ಬಿದುರಿನ ಚದುರೆ ಖಾಸ ಬಂಗ್ಲಿ ಬೋನಲ್ಲಿ.....
ವಿಕಾರ ! ವಿಕಟ ! ನಗೆಗೇಡೆಂದು ಹಳಿವರು ನಾವು ಮಾನವರು !
ಗಡವಮಂಗ, ಬಾಲದಕೋತಿ, ಮೊಂಡುಬಾಲ, ನೀಲಮೂಗು,
ಈ ಪರಿಯುಂಟು ಮಂಗಗಳು ಹಣ್ಣೇ ತಿಂದು ಜೀವಿವವು ;
ಸಂಶಯ ಬಂತು ಆಕೆಗೆ ! ನೀವೇ ನೆಂಬಿರಿ ಉತ್ತಮರೆ ?
ಮಾನವರು ನಾವು ! ವಾನರರು ಅವು ! ಯಾರು ಹೇಳಿ ನಗೆಗೀಡು ?
ಕೂದಲು ಉದುರೆ, ಹಲ್ಲುಕಳಚಿ, ಗುಳ್ಳೆಗಣ್ಣು ಗಜ್ಜುಗವಾಗೆ !
ಚರ್ಮವೊಂದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ! ವಸ್ತ್ರವೊಂದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸ !
ಎಂಥ ವಿಕಾರ ಅಡಗಿದೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾವನ ದೇಹದಲ್ಲಿ.....!
ಇನ್ನೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೋರಿಸಬಲ್ಲೆ-ತೋರಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ನೋಯಿಸಲೊಲ್ಲೆ !
ಆದರೆ, ನೋಡಿ, ಒಮ್ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಜೋನಿನ ಒಳಗಡೆನಾವು
ಕಾಣುವೆವೆಷ್ಟೋ ಅವಕಿಂತ ಅ-ವ-ಲ-ಕ್ಷ-ಣ !.....
ತುಸುವೂ ಇಲ್ಲ ವ್ಯಾಯಾಮ ! ಯಾವನ ಕಳೆಯಲು ಪರಿತಾಪ !
ನುಂಗುವುದಂತೂ ಲಾಡು ಚಿರೊಟೆ ತಿಂದರೆ ಅರಗದು ನಮಗೇ ಗೊತ್ತು !
ಗುಡ್ಡದ ಗಾತ್ರ ತಂಬಾಕು ಸೇದಲು ಸಾಲದು ನಿತ್ಯ ನಿತ್ಯ !
ಸಾಗರದಷ್ಟು ಸಾರಾಯಿ ಕುಡಿಯದೆ ತೃಪ್ತಿ ನಮಗೆಲ್ಲೆ ?
ಯಾಕೋ ಏನೋ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು ಮಾನವರೆಲ್ಲರ ಪರಿಯಿಷ್ಟೆ !
ಕಾಯಗಳನ್ನು ಕಸುವಾಗಿಡಲು ಹಣ್ಣೇತಂದು ಇರಬಹುದಲ್ಲ ?
ಆದರೆ ನೋಡಿ ಹಣ್ಣೆಲ್ಲ ವಾನರರಾಹಾರ !

ಹಣ್ಣು ಎಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಲ್ಲವು ಕೇಳಿ ನಿವಿಟ್ಟ !
ಬೇಸಿಗೆ ಬಿಸಿಲು, ಮಾಗೀ ಗಾಳೀ, ಭೂಮೀ ಸಾರ, ಜಡಿಮಳೆಯು
ಎಲ್ಲ ಸೇರಿ ಹಣ್ಣಿನ ರೂಪ ತಿಳಿಯದೆ ? ನಿಮಗೆ ? ಈ ಗುಟ್ಟು ?

ದೇಹವ ಶೋಧಿಸಿ, ಮಿದುಳನ್ನು ತೋಳೆದು,
 ದ್ವೇಷದ ದೋಷದ, ಇಲ್ಲಣ ತೊಡೆದು
 ಮಾನವ ದೇಹವ ದೇವರ ಭಾವಕೆ ಸರಿಸಮನಿಸಲು ಹಣ್ಣೇ ಬೇಕು !
 ಅದರೆ, ನಾವು ದೇವರ ನೋಡಿಸಿ ಹಾ-ಯಾ-ಗಿ-ಹೆ-ವು !.....
 ಅದಕೇ ತಾನೇ, ಅವು ತಾವಾಗಿ ಕಾಣುತ ನಮ್ಮನುಹರಿದೂ ಹಾರಿ,
 ಹತ್ತಿ, ಕುಣಿದೂ !.....
 ಬೆಳಗೂ ಬೈಗೂ, ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ನೇತುಬಿದ್ದಿವೆ ಬೋನಲ್ಲಿ !
 ಮಾಡುತಿಹವೆ ಅಪಹಾಸ್ಯ ? ಮಾಡುತಿಹವೆ ನೀತಿಬೋಧೆ ?
 ನಗರದ ನರರ ಪರಿಮಿಷ್ಟೆ ! ಬೋನಿನ ವಾನರರವಿಷ್ಟೆ
 ಅದು ನೋಡಿದರೆ ದೈವತ್ವ ! ಅದರ ವಿಕಾರವೆ ನಮಗೆ ಮಹತ್ವ !

ಹುಳಿ ಹಣ್ಣು

ಕೊಂಬೆ ರೆಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣು ನೇತುಬಿದ್ದರೆ
 ತುಂಬ ಹಸಿದ ನರಿಯು ಬಂದು ನೆಗೆದು ನೋಡಿತು.
 ಚಿಗಿದು ನೆಗೆದು ನೋಡೆ ನರಿಗೆ ನಿಲುಕದಾಯಿತು.
 “ ತೆಗೆ, ಅದೆಲ್ಲ ಹುಳಿ ! ” ಎಂದು ನರಿಯು ಹೊರಟಿತು.
 ಸೇರಿಕೆಲ್ಲ ಹುಳಿಯೆ ಆಯ್ತು ಸಾಗದಿದ್ದ ರಾಯಗೆ !
 ಏರಿ ಹಾರಿ ಹೀರೂರಲು ಧರೆಯ ಹಣ್ಣು ಹುಳ್ಳಗೆ !

ಪಿಡಿಗೆ ಆಡವೆನ್ನುವೊಲು ! ನಿಡುಗತ್ತಲಡಗಿರಲು
 ಸುಡುವ ಮನದವಮಾನದಲಿ ಬೆಂದು ಬೆಂದು !
 ಕಡುದುಗುಡ ಭಾರವನು ಹೊರುತಿರುವಳಾರೊ.....
 ಅಮಮ ! ಮಲಗಿರಲೆಲ್ಲ ಮೈಮರೆದು ಮರೆದು !—

ದೂರದಾತಾರಗಳು ತೀರದಾದುಗುಡಕ್ಕೆ
 ತುಂಬಿ ಕಂಗಳ ನಿಂದು ನಿಡುಸುಯ್ದು ನೋಡಿ-
 ಅಂಬ ! ನೀನಾರಾವ್ವ ದುಗುಡವೇನೆನಲು
 ಅಮಮ ! ಮಲಗಿರಲೆಲ್ಲ ಮೈಮರೆದು ಮರೆದು
 ಯಾರದಾರಲಲ್ಲಿ ! ದಾರಿಯಲಿ ನಿಲ್ಲುತಲೆ
 ಕುಂಟುತ್ತಲೆಡವುತ್ತ ನಡೆಯುತ್ತಲಿಹಳು
 ಎಂಟು ರಾಜ್ಯದ ಮಾತೆ ಗಂಭೀರೆ ಯಾರೊ !
 —ಅಮಮ ! ಮಲಗಿಹರಲೆಲ್ಲ ತನುಮನವ ಮರೆದು—
 ಸೆರೆ ಹಿಡಿದ ! ಸರಪಳಿಯ ಸರಸರಕೆಜಣಜಣಕೆ
 ನೆರೆ ಹಳವ ನಿಡುನಿಟ್ಟಿರದ ನುಡಿಗೆ ನಡುಗಿ !
 ಸೆಳೆದೊಯ್ಯುವಳು ಅಡಿಗಳನು ! ಎಡವಿದರು ಎದ್ದು
 —ಅಮಮ ! ಮಲಗಿಹರಿವರು ಮೈಮರೆದು ಮರೆದು—

ಈ ಜಗದ ತಾಯಿಗೀಸೋಜಿಗದ ಭಂಧನವೆ ?
 ಪೂಜೆಗೊಂಬುವ ವಾದ ಬಂಧನದಲಿಥಲು
 ಪೂಜೆಮಾಳ್ವೆನೆ ! ನಾನು ! ಸಂಕೋಲೆಯ ಸೆರೆಯ !
 —ಅಮಮ ! ಮಲಗಿಹರಲೆಲ್ಲ ತನುಮನವ ಮರೆದು—
 ಹೆಜ್ಜೆಯೊಂದಿಗೆ ಧನಿಯು ! ಗೆಜ್ಜೆ ಪಾಡಗವಲ್ಲ
 ಸದ್ದ ಕೇಳಿದೆ ನಾನು ! ಸರಪಳಿಯ ಸದ್ದ.
 ನಿಂದೆ ತಿಳಿದಿದ್ದು ನಾನೆದ್ದು ಕುಳಿತಿರಲು.....
 —ಅಮಮ ! ಮಲಗಿಹರಿವರು ಮೈಮರೆದು ಮರೆದು—
 ಜನದ ಗಜಬಿಜಿಯಲ್ಲಿ ! ತನುಮನದ ಕೂಗಿನಲ್ಲಿ !
 ಕನಸಿನಾಸಿರಿಪಾದ ಸರಪಳಿಯ ಸೆಳೆವ.....
 ಜಣ ರುಣವು ಕೇಳುತಿದೆ ಈ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ !
 —ಅಮಮ ! ಮಲಗಿಹರಿವರು ತನುಮನವ ಮರೆದು—

ಹೊಲೆಯು

ಶುಚಿಯು ನಗುತಲೆ ಹಿಂದೆ ಬರ್ಪಳು
ಉಚಿತ ಮಾರ್ಗವು ತನಗಿದೆನುತಲೆ
ಸಚಿವ ! ಹೊಲೆಯನು ಹಿರಿಯ ಪ್ರೇರಿವನು ಹೊರಟು ನಿಂದೆಡೆಗೆ.

ಸಚಿವ ಬಾ ಧರೆಯೆಲ್ಲವಳೆಯುವ.....
ಶುಚಿಯ ಜಾನ್ಮವಿ ಹರಿದು ಶ್ರೀ ಹರಿ
ಗುಚಿತದಾಸನವಾಗಲೀಧರೆ ಪರಿಯ ಬಾ ಧೊರೆಯೆ !

ಚಿಗುರಿ ಬೆಳೆಯದ ಮನಗಳಲ್ಲಿವೆ
ಚಿಗಿದು ಉರಿಯದ ಭಾವವಿಲ್ಲಿದೆ
ಮೃಗದ ಗವಿಯೊಲು ! ಹೊಲಸ ನಿಟ್ಟಿದೆ ಹೊಲೆಯ ನಿಲ್ಲದೆಲೆ.

ನಗುವ ತಾಣವ ಕಂಡೆಯಾದರೆ !
ಹೊಗೆಯು ಸುತ್ತಿರೆ ಜಗದ ಕಳೆಯನು
ಅಗಗೊ ! ಹೊಲೆಯನ ಹೆಜ್ಜೆ ಹರಿದಿದೆ ನಾಡಿನುದ್ಧರಕೆ !

ತವಕ ಪಡದಿರು ಧರೆಯ ದೂರಿಗೆ.
ಭವದರಜದಲಿ ಹೊರಳಿ ಆಳುವ !
ಇವರ ಪುಣ್ಯಕೆ ನಾವು ಕಾರಣರೆನಿಸಿ ಬಾಳುವಣ.
ಭವದ ನಂಜನು ಕುಡಿದು ಕಾಯ್ದನ
ಶಿವನ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯನು
ಭವಣೆಯೆನ್ನದಲವನ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಶುಭ್ರ ಮಾಡಿದವ !

ನಾಡ ಕುವರರ ಮಾಡೆ ಪರರನು
ನೋಡು ನೋಡವು ಹಿರಿಯರಾರ್ಜನೆ !
ಖೋಡಿ ಖೋಳರ ಸೇರುತಿರ್ಪವು ಇಹಕೆ ಪರಕಿರದೆ !
ಮಾಡದಿರು ಹುಲುಮನುಜ ! ಭೇದವ !
ಆಡದಿರು ಪರ ಪರೆಯನೆನುತಲೆ !
ನಾಡ ಮಂಗಳಕಾರಿ ! ನಿನ್ನನು ದೂರದೂರೆನುವ !

ಶರದ ಚಂದ್ರನ ವಿರಹ ಗಾನಕೆ

ಸುರಿಸಿ ಹಿಮಜಲವೆಂಬ ಕಂಬನಿ

—ಚಿರ ಕಳಂಕಿಯ ಭಾವವರಿವಾ ಶಿಲೆಯೆ-ಭುವಿಯಲಿ ರಸಿಕನು—

ಅಣುವು ಕಣಗಳ ಚಿತ್ರ ಕೂಟದ !

ಕಣಕೆ ಕಣಗಳ ನೂತ ನಾದದ

—ಬೆಣಚು ! ಕರೆಯಲು ಪೋಗಿ ಮುತ್ತುವ ಲೋಹ-ಕಣಿಕವೆ ರಸಿಕನು—

ಹರಿದ ಬೆಳಕನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳದೆ

ತಿರುಗಿ ತಿರುಗಿಸಿ ಮಧುರ ಭವಿಗಳ

—ಹರಿಸಿ ಭುವಿಗನುರಾಗಿಯಾಗುವ ರತ್ನ ಶಲಕವೆ ರಸಿಕನು—

ಸಲಿಲ ಗರ್ಭನು ಬಳಸಿ ಬರುತಲೆ

ಚಲಿಸೆ ಜೋತಿಯ ಜಿಹ್ವೆಯಾಗಲೆ

—ವಲಿದು ವ್ಯಾಟಿಯೊಳಘ್ಯಾ ವೀಯುವ ಶೈಲಶಿಖರನೆ! ರಸಿಕನು—

ಅರಳೆ ದಳಗಳು ಹರಿಯೆ ಸೌರಭ

ಕರೆಸಿ ಕೊಳ್ಳದೆ ಬಂದು ರಸವನು

—ನಿರುತ ಹೀರುತ ಧೂಳೊಳದ್ದುವ ಮತ್ತ ಬಂಭರ ಠಸಿಕನು—

ಪದವ ಕಂಡೊಡೆ ಪದವು ಮೊಳೆಯಲು

ಮುದವದುಕ್ಕಲು ಓದಿಯೋಮತ

—ಚದುರ ಹೃದಯವು ಬಿರಿದು ಕಂಪಿಡಲಗಗೊ ! ನೋಡದೊ ! ರಸಿಕನು—

ಶಿಖಿಯನೆತ್ತುತಲಿರಲು ಸೊಡರು !

ಮುಖವ ಪಂಖವ ನೀಯುತಾಹುತಿ

—ಸುಖವೆ ಲಯವೆಂದೆಣಿಸಿ ! ಮುತ್ತುವ ಆ ಪತಂಗವೆ ರಸಿಕನು—

ಕವಿಯ ಕಮಲಕೆ ಮಿತ್ರ ರಸಿಕನು !

ಕವಿ ಸುಧಾರಸವುಣುವ ರಸಿಕನು !

—ಕವನ ಲಹರಿಯ ಕರವ ರತ್ನಾಕರನೆ ನಿರುಪಮ ರಸಿಕನು !—

ಜಾಲಗಿರಿ ಓಓಓ ಜಾಲಗಿರಿ

ಊರ ಗಡಿ ! ಬಿಡಿ ! ತೆಂಕದಾರಿ ಹಿಡಿಯಿರಿ ! ಇರಿ ಗಿರಿ !
ಅಡಿಯಲಿ ! ಬರೆ ಪರಿಮಳ ಕರೆ ! ಕರಿ ಗಿರಿ ಅರೆ
-ನಡುವಲಿ ಇರುತಿಹ ಹಿರಿಮರ ಜಾಲಗಿರಿ !-ಅದೊ ಜಾಲಗಿರಿ ! ಓಓಓ-

ಓಓಓ ! ಜಾಲಗಿರಿ ! ವರುಷಕೊಮ್ಮೆ ಪುಷ್ಯದಲ್ಲಿ—
ಚಿಗುರ ಉಡಿಗೆ ! ಹೂವು ಮುಡಿಗೆ ! ಪಡೆದು ನಗುತಿಹೆ—
ಮಂಜರೀ ! ಓಓಓ ! ಮಂಜರೀ ! ಜಾಲಗಿರೀ ಮಂಜರೀ !

ಕೊತ್ತಳ ಕೋಟಿ ! ಬತೇರಿ ಬುರುಜು ತೊಡಿಸಿ ಗರಿಗೆ
ನಾಡ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ನಿಂತ ಹಿರಿ ಅಜ್ಜ ಅಜ್ಜಿ ನೂತು
ನೇದ ಶ್ರೀ ಯ ನೆನಹ ಜೇನು ಹುಟ್ಟಿ ಯಿಟ್ಟಿ-ರೀತಿ ಸುಧೆ
-ಸುರಿಸಿ ಹರಿಸಿ ಧರೆಯ ದುಃಖ ತೇಲಿತೋಹೋ ! ಜಾಲಗಿರಿ ! ಓಓಓ-

ಜಾಲಗಿರಿ ಓಓಓ ! ಮಂಜರೀ ! ದೇವಗಿರೀ ಮಂಜರೀ-
ಜಾಲಗಿರೀ ! ಹೂವರ್ಷುರೀ ! ಸಿರಿ ಮಧು ಮೇಳ ರ್ಷುರೀ !
ರಜತರ್ಷುರೀ ! ಜೋತಿರ್ಷುರೀ ! ಮಧುಗಿರಿ ಭುಜದಲೀ—

ಪೂರ್ಣಾಳೋಳಾಡಿ ಚಂದ್ರ ಮಧು ಹೀರಿ ದಾರಿ ಮೀರಿ
ಗಂಧಮಧುಗಿರಿ ಶಿರ ಬಿಡದಿರುತಿಹ-ಹೊ ಹೊ ಹೋ !
ಊರಮಡಿಲು ಮುಡಿಯಲೆಲ್ಲ ಅಗೋ ಸಿರಿ ಜಾಲಗಿರಿ !
ಜಾಲಗಿರೀ ! ಹೂವರ್ಷುರೀ ! ಸಿರಿ ಮಧು ಮೇಳ ರ್ಷುರೀ !

ಓಓಓ ! ಜಾಲಗಿರೀ ! ಜಾಲಗಿರೀ

ಯಾತ್ರೆ

ಕಾವಡಿ ತಕ್ಕೊಂಡು ಕಾಶಿಯನು ಸಾರಿರಲು
ಗಂಗೆಯಲಿ ಕೆಸರಿತ್ತು ಹಾದಿಯಲಿ ಧೂಳಿತ್ತು
ನಿಶ್ಚಿತಾಥನಿಗೆ ಮೈಲಿಗೆಯಾಗಿ ಅವನಾಗಿದ್ದ ಕಲ್ಲು !

ವಾಪಿಗಳ ಬೀಡಾರವಾಗಿತ್ತು ವಾರಣಾಸಿ
ಸಾರನಾಥವು ಆಗಿತ್ತು ಅಸ್ತಿರಾಶಿ !
ದ್ವಾರಕದಿ ನೋಡಿದೆನು ಗೋಪಾಲ ನಿರಲಿಲ್ಲ !
ಕೇದಾರದಲ್ಲಿದ್ದೆ ಘನಹಿಮವದಾಗಿತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ ಜೀವ
ದೇವನಿರಲಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ! ಶಿವನಲ್ಲಿ ಕಾಣದಾದ !
ಆಬೆಟ್ಟ, ಈರ್ತೀರ್ಥ, ಈಸರಸು, ಆಘದಧಿ
ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರು ಸಿಗಲಿಲ್ಲದಾಹಶಾಂತಿ !
ಮೊಡ್ಡವರ ಹುಡುಕಿದನು ! ಹೆಡ್ಡ ! ಕೊಡುನಿನ್ನ ಬಿಸಿರಕ್ತ.....
ಅರಿಯದಲೆ ದಾರಿಯನು ನಿಂತೆ ನೀರವದಲ್ಲಿ
“ಜಗದೊಳಗೆ ಕೀಳ ನೋರ್ವನ ಹುಡುಕು
ಅವನೊಳಗೆ ಹರಿಯುವುದು ಜೀವನದಿ”
ಎಂತೆಂಬ ಒಳಧನಿಯ ಕೇಳುತಲೆ..... ಹುಡುಕಿದೆನು !
ಎತ್ತಲೂ, ಯಾರೂ, ಇರಲಿಲ್ಲ, ನನಗಿಂತ ಕೀಳು !
ನನ್ನೊಳಗೆ ನಾನೆಂದೆ-“ಹುಡುಕು ನಿನ್ನೊಳಗೆ”-ನಿಂತೆ... ..
ನಿಂತ ನಿಲುವಿಗೆ ಸಂತು ಸಂತಸದ ವರತೆ ! ಕರಗಿ ನೀರಾದೆ
ಹರಿದು ತೊರೆಯಾದೆ ! ಮುಕ್ತಿಸಾಗರದಿ ರಾಸಲೀಲೆ !
ಅದಕಾಗಿ ನನಗಿಹುದು ಆಹ್ವಾನ !.....
ಪಡೆಯುವೆನು ಪರಸಾದ ! ಹಡೆಯುವೆನು ಸುಖಶಾಂತಿ
ಮುಡುಪಾಯ್ತು ಎನ್ನ ಜೀವ ! ಕೇಳೆನ್ನ ಜೀವ !

ಹೊಯಿಸಲೆ

ನುಡಿ ನುಡಿಯನಾರಿಸುತ ಒಡಲೊಳಗೆ ಕಿಚ್ಚಿಟ್ಟು
ಗುಡಿಗಳನು ಕಟ್ಟುವೆನು-ನುಡಿಯ ಶಿಲ್ಪದಲೀಗ
ಕಡುಯಶದ ಜಕಣನಿಗೆ ಒಡಲಬಾಂಧವನಾಗಿ
—ಹಿಡಿಸುವೆನು ಸಿರಿಕೊಡೆಯನು !—

ಹಿಡಿಸುವೆನು ಹೊಗಳಿಕೆಯ ಕೊಡೆಯ ಜಯಚಾಮರವ
ನಡಿವೆ ಶಿವಜೋತಿಯಲಿ, ನುಡಿವರಾರಿದುರಲ್ಲಿ
ಬಿಡು ! ಸಳನ, ಹೊಯ್ಸಳನ, ಪೊಡವಿಪನ, ಗೈದಂಧ
—ಕಿಡಿಯಿರಲು ಕೆಚ್ಚಿದೆಯೊಳು—

ಅಗಿದು ಜಗಿಯಲು ನರರು ನರಿಗಳು !
ಯುಗ ಯುಗಾಂತರ ದಿಂದ ಹಿಂಗದೆ
ಸೊಗಸು ರಸವನು ವಸೆದು ವಸೆಯುವ ಪರ್ವ ಭಾರತದ

ಮಿಗಿಲು ಮಿಗಿಲೆನುವಂತೆ ರಸಿಕರು
ಸೊಗಸು ಕಟ್ಟನು ಬೆಳೆವೆ ಪೂರವ
ಯುಗದ ಸೊಬಗಿನ ಗುಪ್ತಗಾಮಿಯ ನೀರ ನಾನೆರೆದು

ಅರಿವಿನಟವಿಯ ಸಿಂಗ ನಾರ್ಭಟ !
ಮರಳಿ ನಾಡಲಿ ಕೇಳಿ ಕೇಳಿತು.....
ಸಿರಿವಿಜಯ ನಗರಿಯಲಿ ಶಿಲೆಗಳು ನುಡಿಯಲೆಳಸಿಹವು

ಹಿರಿಯರೆಲ್ಲರು ತೆಗೆದ ಸುಗ್ಗಿಯ
ಪರಿಯ ಕಾಣುವಿರಲ್ಲಿ ಗೆಳೆಯರೆ
ಬಿರಿಯುತಿರೆ ! ಸಳಕುಸುಮ ಹೊಯ್ಸಳ ಕಂಪ ಬೀರುತಿರೆ !

۱۸۸۶

H145K

۱۸۸۶

آخری درج شدہ تاریخ پر یہ کتاب مستعار
لی گئی تھی مقررہ مدت سے زیادہ رکھنے کی
صورت میں ایک آنہ جو میہ دیرانہ لیا جائیگا۔

15-2-54

LIBRARY A FULL-TIME SERVICE TO THE UNIVERSITY OF TORONTO

ಅಶೀರ್ವಚನಗಳು

ಪದಗಳ ಜೋಡಣೆಯೇ ಒಂದು
ಛಾರಿಯ ವಿದ್ಯವೆಂದರೆ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ
ಕವಿಯೇ ಆಗಬಹುದು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ, ಬೆಳ
ಕೆಗೊಂದು ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿ, ಮನ
ವನ್ನು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಕರುಳಿನ ಅಳ
ವನ್ನು ಕಲಕಬೇಕೆಂದರೆ ಕವಿಗಳು ವಿರಳ
ರಾಗುವರು ! ಈ ವಿರಳರಾದವರ ಗುಂಪಿ
ನಲ್ಲಿಯೇ ಹೊಯಿಸಲರೂ ನಿಮ್ಮೆದುರು
ನಿಲ್ಲಬಹುದು. ಆಗ ಒಂದು ಗಳಿಗೆ ನಿಂತು,
ಇವರ ರೀತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಿ.
ನಿಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನಂತೂ, ಕೊಡಲೇ
ಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದೀತು !

ವಸಿಷ್ಠಪುರು,
ಅನಂತ ಶರ್ಮ.

ತಾ|| 8-4-35 }
ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 4 ಗಂಟೆ }
ಹರಿಜನಾಶ್ರಮ }

ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಘದಿಂದ ಮಧು
ಗಿರಿಯೂ, ಮಧುಗಿರಿಯಿಂದ ಕರ್ಣಾಟಕ
ಸಂಘವೂ ಮಧು ಮಧುರವಾಗಿ ಬಿಳಿ
ಯಲಿ ”

ಎ. ಸೀ.

ಜೆಂ
ನಲ್

ಕಂಕಣ
ಹೊರಟಿದೆ
ಕಂಕಣವು
ಕೆಂಕಣ ಪಡುವಣ
ಬಡಗಣ ಮೂಡಣ
ಸುತ್ತಿ ಹಾರಿ ಮೀರಿ
ಮಾಸ್ತಿ ಹಸ್ತ
ಸೋಕಿ ಜೀವ
ಕಳೆಯ ಪಡೆದು
ಎದ್ದು ಹಾರಿ
ಹದ್ದು ಮೀರಿ
ಕಂಕಣ
ಹೊರಟಿದೆ
ಕಂಕಣವು

× × ×
ಕಟ್ಟಿ ಕಂಕಣ
ನೆಟ್ಟು ನಿಂತು
ನಾಡ ಸೇವೆ
ಮಾಡಿ ಗೆಳೆಯರೆ
× × ×
ಡಂಕಣ ಜಕಣನ
ರುವಾರಿ ನೆನಪಿನ

ಕಂಕಣ ಹೊರಟಿದೆ ಕಂಕಣವು
ಲಕ್ಕಣ ಕಟ್ಟಿದ ಅಕ್ಕರ ಮಂಟಪ
ಇಗೋ! ಇದೊ ಕಂಕಣ ಹೊರಟಿತು